
LETNO POROČILO ZA LETO 2016

CENTER JUDOVSKÉ
KULTURNE
DEDIŠČINE
SINAGOGA MARIBOR

Židovska ulica 4,
2000 Maribor

Maribor, 18. 2. 2017

KAZALO

1. SPLOŠNI PODATKI O JAVNEM ZAVODU.....	3
2. POSLOVNO POROČILO.....	4
2.1 IZVAJANJE STRATEŠKEGA NAČRTA IN DOLGOROČNIH CILJEV JAVNEGA ZAVODA	4
2.2 PROGRAMSKA REALIZACIJA	7
2.2.1 ŠOA – SPOMINJAJMO SE 2016.....	13
I. PRODUKCIJA.....	13
II. POSTPRODUKCIJA	15
2.2.2 KAMNITE SOLZE	17
I. PRODUKCIJA.....	17
II. POSTPRODUKCIJA	24
2.2.3 DNEVI ODPRTIH VRAT OB PETNAJSTLETNICI DELOVANJA.....	25
I. PRODUKCIJA.....	25
2.2.4 PO POTEH MARIBORSKIH JUDOV.....	27
I. PRODUKCIJA.....	27
2.2.5 EVROPSKI DNEVI JUDOVSKO KULTURE 2016.....	29
I. PRODUKCIJA.....	29
2.2.6 JUDJE NA GORIŠKEM	33
I. PRODUKCIJA.....	33
2.2.7 PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKI PROGRAMI.....	34
2.2.8 POSTPRODUKCIJA – POPULARIZACIJA	38
2.3 PROGRAMI – STATISTIKA OBISKA PO PRIREDITVAH	39
3. RAČUNOVODSKO POROČILO.....	45
3.1 TEMELJNE RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN USMERITVE	45
3.2 VREDNOTENJE IN IZKAZOVANJE POSTAVK.....	47
3.3 REDNI LETNI POPIS	47
3.4 RAZKRITJA PODATKOV V BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2016.....	47
3.4.1 SREDSTVA.....	47
3.4.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	49
3.5 POJASNILA K IZKAZU IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV – DOLOČENIH UPORABNIKOV OD 1. 1. DO 31. 12. 2016	50
3.5.1 PRIHODKI	50
3.5.2 ODHODKI.....	51
3.5.3 UGOTOVLJENI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI.....	53
3.6 POJASNILA IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI OD 1. 1. DO 31. 12. 2016	53
3.7 POJASNILA IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA.....	53

1. SPLOŠNI PODATKI O JAVNEM ZAVODU

NAZIV ZAVODA:	Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor
SKRAJŠAN NAZIV ZAVODA:	Sinagoga Maribor
NASLOV:	Židovska ulica 4, 2000 Maribor
MATIČNA ŠTEVILKA:	3895688000
DAVČNA ŠTEVILKA:	17073910
ŠT. PODRAČUNA PRI UJP, SLOVENSKA BISTRICA	SI56 0127 0600 0001 587
E-POŠTA:	info@sinagogamaribor.si
SPLETNA STRAN:	http://www.sinagogamaribor.si
TELEFON:	(02) 252 78 36; 031 680 294
FAKS:	(02) 252 78 37
DIREKTOR:	Marjetka Bedrač, v. d. direktorice

Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor (krajše: CJKD Sinagoga Maribor ali Sinagoga Maribor) je bil ustanovljen z odlokom Mestne občine Maribor, sprejetim dne 28. 6. 2010 (*Medobčinski uradni vestnik*, št. 21/2010), medtem ko je bil v register pravnih oseb na Okrožnem sodišču Maribor vpisan dne 26. 1. 2011 z matično številko 3895688000. Javni zavod upravlja z objektom nekdanje sinagoge v Židovski ulici 4 v skladu s *Pogodbo o prenosu sredstev v upravljanje* (št. 41001–376/2011–1) z dne 19. 7. 2011. V skladu s to pogodbo CJKD Sinagoga Maribor upravlja z nepremičnino – kulturnim centrom Sinagoga, Židovska ulica 4, Maribor, št. parcele 1967/1, k.o. 657 Maribor – grad. Nepremičnina v naravi predstavlja obnovljen objekt – nekdanjo srednjeveško judovsko sinagogo –, objekt pa je opremljen z opremo v lasti Mestne občine Maribor (v nadaljevanju: MOM), ki je z *Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Center za judovsko kulturno dediščino Sinagoga Maribor* določila, da zavod upravlja z nepremičnino in omenjeno opremo.

Organa javnega zavoda sta direktor in Svet zavoda.

Zavod je v letu 2016 vodila v. d. direktorice Marjetka Bedrač.

Svet zavoda sestavljajo:

- Majda Ivnik, predstavnica ustanoviteljice (MOM), predsednica Sveta zavoda;
- Tjaša Klanjšček, predstavnica ustanoviteljice (MOM), namestnica predsednice Sveta zavoda;
- Liljana Matjašič, predstavnica delavcev zavoda;
- dr. Andrej Hozjan, predstavnik zainteresirane javnosti;
- dr. Mateja Ratej, predstavnica zainteresirane javnosti.

Javni zavod skrbi za evidentiranje, dokumentiranje, raziskovanje in prezentacijo judovske kulture, kulturne dediščine in zgodovine; preučuje antisemitizem in holokavst na Slovenskem; izvaja pedagoške programe; organizira kulturne prireditve in projekte; izdaja strokovne publikacije in se vključuje v kulturno ponudbo starega mestnega jedra. Ponuja prostore za organizacijo različnih kulturnih dogodkov, koncertov manjših glasbenih zasedb, predavanj in strokovnih srečanj ter sodeluje s sorodnimi ustanovami doma in po svetu.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 IZVAJANJE STRATEŠKEGA NAČRTA IN DOLGOROČNIH CILJEV JAVNEGA ZAVODA

Strateški in dolgoročni cilji javnega zavoda CJKD Sinagoga Maribor izhajajo iz odloka o ustanovitvi¹, ki ga je Mestna občina Maribor sprejela v letu 2010. V skladu z njim je osnovno poslanstvo zavoda izvajanje javne službe na področju zbiranja, ohranjanja, dokumentiranja, proučevanja, interpretiranja, upravljanja in razstavljanja judovske kulturne dediščine s področja MOM in širše ter posredovanja podatkov o njej z namenom razvijanja zavesti o judovski kulturni dediščini, širjenja védenja o njenih vrednotah in omogočanja uživanja v njej. Tem ciljem smo v letu 2016 v celoti sledili: ob interdisciplinarnem proučevanju in popularizaciji judovske kulturne dediščine v Sloveniji in srednji Evropi, smo pripravljali strokovna gradiva o zgodovini judovstva, posredovali informacije in gradiva zainteresiranim javnostim, se medinstitucionalno in mednarodno povezovali, pripravljali in izvajali kulturne programe, vključno z razstavami, znanstvenimi srečanji, predavanji ipd. ter sodelovali v raziskovalnih in založniških projektih širšega spektra. Naša prizadevanja so bila usmerjena tudi k spodbujanju medkulturnega dialoga oziroma k popularizaciji judovske kulture kot orodja razumevanja, spoštovanja in promocije kulturne raznolikosti posameznikov, skupin, narodov in držav. Z izvajanjem dejavnosti javne službe in realizacijo programov, načrtovanih v okviru letnega načrta dela za leto 2016, smo uspešno gradili temelje, na osnovi katerih lahko zavod preraste v osrednji, vseslovenski muzejsko-informacijski in dokumentacijski center za judovsko kulturno dediščino.

Programska specifičnost javnega zavoda CJKD Sinagoga Maribor izhaja iz historične vrednosti in sporočilnosti objekta nekdanje sinagoge, ta je trenutno edini spomenik judovske dediščine v Sloveniji s statusom spomenika državnega pomena², CJKD Sinagoga Maribor pa edini slovenski javni zavod, ki permanentno in kontinuirano raziskuje in prezentira judovsko kulturno dediščino, tako na slovenskih tleh, kot tudi v širšem, mednarodnem prostoru. Temu ustrezno skušamo razvijati čim bolj kvalitetno programsko ponudbo in vsebine, ki podajajo celovite informacije o vpetosti judovske kulture, njenega izročila, ustvarjalnosti in zgodovine v lokalno, regionalno, nacionalno in mednarodno okolje. V tem kontekstu razvijamo tudi medinstitucionalno in mednarodno sodelovanje, pri čemer se povezujemo z različnimi domačimi in tujimi organizacijami. V letu 2016 smo našo mrežo medinstitucionalnega sodelovanja nadgradili z Mestnim muzejem Split, Narodno knjižnico Izraela, Muzejem zgodovine poljskih Judov – POLIN, Veleposlaništvom Republike Poljske, hrvaško nevladno organizacijo Documenta – Center za soočanje s preteklostjo, Društvom popotnikov Vagant, Turistično-informacijskim centrom Dolenjske Toplice in Društvom prijateljev Izraela iz Gorice.

V sklopu priprav in izvajanja pedagoških programov smo sodelovali z Zavodom za šolstvo Republike Slovenije, ki deluje pod okriljem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, in z izobraževalnimi ustanovami z vseh treh ravni izobraževalnega sistema: na osnovnošolski ravni smo se intenzivneje povezovali zlasti z osnovnimi šolami Starše, Pesnica in Mislinja ter osnovnimi šolami Janka Glazerja Ruše, Janka Padežnika Maribor in Draga Kobala Maribor, na srednješolski s Prvo in II. gimnazijo

---

¹ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Center za judovsko kulturno dediščino, *Medobčinski uradni vestnik*, št. 21/2010. Pri izvajanju javne službe smo obenem upoštevali tudi smernice, podane v elaboratu s predlogom vsebinske zasnove in organizacije izvajanja programa, ki je ob začetku delovanja Sinagoge Maribor načrtoval osnovno vizijo njenega razvoja kot novega mestnega kulturnega centra; gl. Peter Može, Daniel Sajko, *Mariborska sinagoga: predlog vsebinske zasnove ter organizacije izvajanja programa*, tipkopis, Maribor 1999.

² Vlada Republike Slovenije je v letu 2015 sprejela *Odlok o razglasitvi Sinagoge v Mariboru za kulturni spomenik državnega pomena* (Uradni list RS, št. 62/15), s čimer je uradno potrdila izjemni pomen mariborske sinagoge v sklopu slovenske kulturnozgodovinske dediščine in ji obenem zagotovila institucionalno zaščito na najvišji državni ravni.

Maribor, Srednjo šolo za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana, Srednjo šolo Slovenj Gradec in Muta ter Šolskim centrom Postojna, na univerzitetni pa s Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru – Oddelkom za zgodovino in Pedagoško fakulteto Maribor, prav tako Univerze v Mariboru. Ob tem smo v sklopu naše redne dejavnosti izvajali še pedagoška vodenja za druge zainteresirane organizirane šolske skupine, v letu 2016 pa smo se pridružili tudi programu Zveze prijateljev mladine Maribor *100 ljudi – 100 čudi*, ki je potekal pod sloganom »Judje so (l)judje«.

Pri realizaciji posamičnih programov smo se povezovali tudi s slovenskim veleposlaništvom v Washingtonu in z nekaterimi veleposlaništvji, delujočimi v Sloveniji, med njimi veleposlaništvji Republike Poljske, Republike Hrvaške in Države Izrael.

Kot pridruženi član zveze evropskih judovskih muzejev (AEJM) smo se aktivno vključevali v njene strokovne programe in se udeležili seminarja za pedagoške delavce v judovskih muzejih. Seminar je potekal od 17. do 21. julija v državnem judovskem muzeju Vilna Gaon v Vilni, predstavnica Sinagoge Maribor pa je kot predavateljica sodelovala tudi na poletni šoli *Kultura spominjanja v sodobni Evropi*, ki jo je na Rabu organizirala nevladna organizacija Documenta (29. 6. – 3. 7. 2016). S tovrstnimi aktivnostmi smo dodatno utrjevali pozicijo zavoda kot referenčne institucije za judovsko kulturno dediščino v mednarodnem prostoru, kar daje našim prizadevanjem za nadaljnji razvoj zavoda in njegovih programskih vsebin zagotovo pomembno spodbudo. V letu 2016 je bil javni zavod sprejet tudi v Skupnost muzejev Slovenije.

Med programskimi vsebinami dajemo posebno pozornost tudi programom spominjanja na holokavst ter učenja o njem in antisemitizmu, ki ga je pogojil. Tovrstni programi so v slovenskem prostoru še kako pomembni, saj slovenska družba kljub relativno maloštevilni judovski populaciji nikoli ni bila imuna na pojave antisemitizma. Ta se v zadnjem času celo krepi, tako v obliki sovražnega govora, ki preplavlja zlasti socialna omrežja in tiskane medije, kakor tudi v aktivnostih skrajno desničarskih skupin. Ozaveščanje javnosti o holokavstu kot enem najhujših zločinov zoper človeštvo bo ostajalo tudi v prihodnje pomemben del zavodovih programskih aktivnosti. Projekte s področja ohranjanja spomina na holokavst razvijamo v sodelovanju s priznanimi domačimi in tujimi strokovnjaki, ob tem pa smo že uspeli zasnovati trajnostne programe, kot sta *Šoa – spominjajmo se* in *Kamnite solze*³, s katerima v slovenskem prostoru prevzemamo pobudo na področju spominjanja na holokavst in učenja o njem. Na osnovi naše vpetosti v mednarodne aktivnosti spodbujanja spominjanja na holokavst ter ozaveščanja in učenja o njem je bila predstavnica zavoda v letu 2016 imenovana v stalno slovensko delegacijo pri zvezi IHRA. V zadnjih letih vzporedno s programi spominjanja in učenja o holokavstu razvijamo tudi programe spominjanja in učenja o prezrtem nacističnem genocidu nad Romi in Sinti.

Kljub majhnosti slovenskega ozemlja in relativno maloštevilni judovski populaciji na Slovenskem pred drugo svetovno vojno holokavst našega ozemlja ni zaobšel. Slovenska judovska skupnost je usodni udarec doživela 26. aprila 1944 z začetkom množičnih deportacij Judov iz Prekmurja, kjer je tedaj živelo največ Judov na naših tleh. Po izkušnji holokavsta si slovenska judovska skupnosti nikoli več ni resnično opomogla, katastrofalne posledice holokavsta pa so v kombinaciji s povojnimi političnimi razmerami pripeljale tako rekoč do izbrisa zgodovinskega spomina na slovenske Jude. Ta se v slovensko javno zavest postopoma vrača šele v zadnjih letih, tudi zaradi aktivnosti CJKD Sinagoga Maribor in nekaterih drugih sorodnih ustanov. Pod okriljem projekta *Kamnite solze* smo že v letu 2015 oblikovali in javno predstavili pobudo za razglasitev 26. aprila za nacionalni dan spomina na žrtve holokavsta v Sloveniji, s prizadevanji za pridobitev zlasti politične podpore tej pobudi pa smo nadaljevali tudi v letu 2016. Pobuda zaenkrat še ni prejela zadostne podpore za njeno realizacijo.

---

³ Za razvoj obeh programov smo uspeli pridobiti sredstva Mednarodne zveze za spomin na holokavst – IHRA.

V sklopu izvajanja raziskovalne dejavnosti smo spodbujali raziskave zlasti na področjih, povezanih s temami holokavsta, genocida nad Romi in judovske kulturne dediščine, ter ob tem sodelovali z različnimi zunanjimi strokovnimi sodelavci in raziskovalci. Zbrani podatki oziroma izsledki raziskav so bili javnosti posredovani v obliki predavanj, okroglih miz in drugih sorodnih dogodkov, kot prispevki pa so bili objavljeni tudi v publikacijah, ki so izšle pod okriljem zavodove založniške dejavnosti. V okviru te pa smo se v letu 2016 udeležili tudi seminarja za neformalne založnike, ki ga je organizirala Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana.

Ob koncu leta 2014 je vodenje javnega zavoda prevzela vršilka dolžnosti direktorice, ki je to nalogo opravljala tudi ob zaključku leta 2016. Mestna občina Maribor namreč v tem času kljub dvema razpisanim postopkoma za imenovanje novega direktorja javnega zavoda⁴ ni uspela uspešno zaključiti izvedenih razpisov. Kadrovsko zasedbo sta v letu 2016 tako sestavljala v. d. direktorice in kustodinja pedagoginja.

Redne zaposlitve, ki jih financira MOM

	VII. tar. skup.	SKUPAJ
Število zaposlenih za DČ	1	1
Število zaposlenih za NČ	1	1
Število zaposlenih na 31.12.2015 skupaj	2	2

Za namen investicijskega vzdrževanja ustanoviteljica v letu 2016 zavodu ni zagotovila sredstev. Nujna vzdrževalna dela na objektu nekdanje sinagoge (obnova lesene pohodne površine v glavni dvorani objekta, odstranitev odpadajočega stropnega ometa v moških sanitarijah ipd.) smo tako zagotavljali v sklopu rednega tekočega vzdrževanja. V navezavi na več let prisotno problematiko vlage v objektu je bila ob zaključku leta 2016 podpisana pogodba za izdelavo investicijske dokumentacije za sanacijo vlage v objektu nekdanje sinagoge, na osnovi katere bo MOM v letu 2017 kandidirala na javnem razpisu Ministrstva za kulturo za izbor kulturnih programov na področju nepremične kulturne dediščine. V primeru uspešnosti na razpisu se nadejamo, da se bo v letih 2017–2018 končno pristopilo k prepotrebni sanaciji vlage v objektu nekdanje sinagoge.

V zvezi z zapuščino Anice Ivasović, ki jo je javni zavod na osnovi pravnomočnega sklepa mariborskega okrožnega sodišča⁵ pridobil v letu 2014, smo v letu 2016 nadaljevali z opozarjanjem na problematiko upravljanja z zapuščino pri pristojnem Uradu za kulturo in mladino oziroma s pozivi Mestni občini Maribor kot ustanoviteljici CJKD Sinagoga Maribor po čimprejšnji pravno-formalni ureditvi upravljavskih razmerij glede zapuščine⁶ med MOM in javnim zavodom. Na osnovi sklepa okrožnega sodišča smo kot eden od dedičev zapuščino vpisali v zavodove poslovne knjige, ob rednem letnem popisu opredmetenih in neopredmetenih sredstev v upravljanju pa smo na MOM znova naslovili poziv k uskladitvi podatkov in medsebojnih razmerij za sredstva, prejeta v upravljanje. Do nastanka tega poročila s strani MOM nismo prejeli odgovora. Če MOM v bližnji prihodnosti ne bo izkazala interesa za rešitev problematike upravljanja z zapuščino, ki je že zdaj v izjemno slabem stanju, bo ta prepuščena

⁴ Ob koncu leta 2016 je Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja MOM razpisala še tretji razpisni postopek za imenovanje direktorja javnega zavoda. Postopek je bil ob pripravi tega poročila še v teku.

⁵ Sklep o dedovanju je bil izdan 20. 1. 2014 (ID 1435/2008). Zapuščino sestavljajo stanovanjska enota v večstanovanjski hiši na naslovu Ruška cesta 6, Maribor, in likovna dela amaterskega slikarja Marina Ivasovića.

⁶ Opominjamo, da je soglasje k vstopu v zapuščinski postopek v letu 2009 potrdil Mestni svet MOM. Ureditev omenjenih razmerij je pogoj za določitev obsega upravljavskih pravic in sredstev, potrebnih za upravljanje z zapuščino.

nadaljnemu propadanju. Javni zavod namreč nima na voljo lastnih sredstev, ki bi jih lahko namenil za vzdrževanje te zupščine, in zato bremen vzdrževanja ne more prevzemati.

2.2 PROGRAMSKA REALIZACIJA

CJKD Sinagoga Maribor ima jasno izoblikovano programsko usmeritev. Ta vključuje raznovrstne programe, od muzejsko-dokumentarnih, likovnih, fotografskih in multimedijskih razstav do predavanj, predstavitev, literarnih večerov, filmskih projekcij, glasbenih dogodkov in podobno. Velik poudarek dajemo tudi pedagoškemu delu z osnovno in srednješolsko mladino, saj želimo mlade seznanjati z judovsko kulturno dediščino kot integralnim delom slovenske kulturne dediščine, obenem pa jih z vključevanjem v programe spominjanja in seznanjanja z zgodovino holokavsta in antisemitizma ozaveščamo o pomembnosti spoštovanja in sprejemanja različnih etničnih skupin, strpnosti sobivanja ter ne nazadnje spoštovanja človekovih pravic.

V letu 2016 smo ob izvajanju nalog, izhajajočih iz ustanovitvenega akta, programe in aktivnosti realizirali v skladu z letnim programom dela za leto 2016. Ob tem pa moramo znova izpostaviti, da smo pri načrtovanju še bolj smelih programskih aktivnosti omejeni tako v finančnem kakor tudi v kadrovskem, prostorskem in tehničnem smislu. Upošteva je našete omejitve nadaljnjo širitev programske ponudbe in vpeljavo zahtevnejših programskih nalog v prihodnje ne bo več mogoče izvajati v takšnem obsegu kot doslej.

Osrednji nosilni programi javnega zavoda so bili tudi v letu 2016 mednarodni projekti *Šoa – spominjajmo se, Kamnite solze* in *Evropski dnevi judovske kulture* (ali *EDJK*), pod okriljem katerih smo se povezali s številnimi domačimi in tujimi sorodnimi ustanovami ter realizirali vrsto najrazličnejših dogodkov. V projektih *Šoa – spominjajmo se* in *EDJK* prevzema CJKD Sinagoga Maribor tudi vlogo nacionalnega koordinatorja prireditelj, v projektu *Kamnite solze*, ki ga je v letih 2014–2016 podprla Mednarodna zveza za spomin na holokavst (IHRA), pa vlogo nosilca projekta. Ob izvedbi naštetih programov tako prevzemamo obsežne organizacijske zadolžitve in aktivnosti.

S projektom *Šoa – spominjajmo se* vsakoletno zaznamujemo mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta, zato je večina programskih aktivnosti, vezanih na projekt, zgoščena okoli 27. januarja. V letu 2015 so se projektu, ki je potekal od 12. do 31. januarja, pridružili naslednji organizatorji: Univerzitetna knjižnica Maribor, Mariborska knjižnica, Posavski muzej Brežice, Galerija-Muzej Lendava, Sinagoga Lendava – Slovenski muzej holokavsta, Občina Lendava, Zveza kulturnih društev Lendava, Kulturno društvo Lendava, Pomurski muzej Murska Sobota, ZZB za vrednote NOB Slovenije – Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja, Mini teater, Judovski kulturni center Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Pavlova hiša – Potrna, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta, Dvojezična osnovna šola I Lendava, OŠ Koseze, OŠ Podzemelj, OŠ Starše, OŠ Pesnica, OŠ Draga Kobala Maribor, Prva gimnazija Maribor, II. gimnazija Maribor, Gimnazija Slovenske Konjice, Glasbena šola Slovenske Konjice, Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana, Gimnazija Brežice, Gimnazija Nova Gorica, RTV Slovenija. Projekt sta podprla Mestna občina Maribor in Ministrstvo za zunanje zadeve, posamezne dogodke pa tudi veleposlaništva Republike Poljske, Države Izrael in Madžarske. Častni pokrovitelj projekta je bil dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije. Ob programih, ki smo jih bodisi v lastni produkciji bodisi v koprodukciji realizirali v CJKD Sinagoga Maribor in so predstavljeni v nadaljevanju poročila, so bili izvedeni še:

- odprtje razstave *To ni otroška igra: Otroci med holokavstom – ustvarjalnost in igra* s kulturnim programom dijakov Gimnazije Slovenske Konjice in učencev Glasbene šole Slovenske Konjice v Domu kulture Slovenske Konjice, 14. 1. 2016, št. obiskovalcev: 80;

- mednarodni filmski program, izobraževalna jutra, predavanja, javne razprave, razstave in videokonferenca v okviru 2. Festivala strpnosti, Mini teater – Judovski kulturni center Ljubljana, 17. – 21. 1. 2016, št. obiskovalcev: 1300;
- predavanje Borisa Hajdinjaka *France Punčuh: reševalec Judov v Varšavi*, ZRC SAZU Ljubljana, 18. 1. 2016, št. obiskovalcev: ni podatka;
- spominska slovesnost *Dan spomina na žrtve holokavsta*, Center urbane kulture Kino Šiška Ljubljana, 24. 1. 2016; št. obiskovalcev: ni podatka;
- spominska prireditev *Dan spomina na holokavst* z odprtjem razstave *To ni otroška igra: Otroci med holokavstom – ustvarjalnost in igra*, Mini teater – Judovski kulturni center Ljubljana, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 52;
- gledališka predstava *Drugače*, Mini teater – Judovski kulturni center Ljubljana, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 75;
- odprtje razstave *Sinagoge v vzhodni Srednji Evropi med letoma 1782 in 1944* v Pomurskem muzeju Murska Sobota, 21. 1. 2016, št. obiskovalcev: 72;
- predstavitev knjige *Tracing Jewish Heritage: A Guidebook to Slovenia* z dr. Janezom Premkom in koncert skupine Tribidabo, Pavlova hiša, Potrna-Laafeld, Avstrija, 22. 1. 2016, št. obiskovalcev: 25;
- literarni večer *Spomin na Žide* in pogovor ter potopisno predavanje Tatjane Bogdan o koncentracijskih taboriščih Auschwitz in Dachau, Zveza kulturnih društev Lendava, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 27;
- počastitev spomina na lendavske Jude s polaganjem venca na judovskem pokopališču v Dolgi vasi pri Lendavi, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: 30;
- počastitev spomina na lendavske Jude s prižiganjem sveče na judovskem pokopališču v Dolgi vasi pri Lendavi, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 5;
- predavanje Borisa Hajdinjaka *Slovenski Judje in Romi v Auschwitzu* v Posavskem muzeju Brežice, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: ni podatka;
- odprtje razstave devetošolcev *Zgodbe holokavsta* na OŠ Koseze, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: 20;
- *Učna ura zgodovine*, program za učence 9. razreda Dvojezične osnovne šole I Lendava v Sinagogi Lendava – Slovenskem muzeju holokavsta, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: 120;
- *Spomin na žrtve holokavsta*, program za dijake Gimnazije Brežice, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: 20;
- *Spominska ura*, program za učence na Osnovni šoli Podzemelj, 27. 1. 2016, št. obiskovalcev: 20;
- odprtje razstave *Zvezdna proga – razstava o holokavstu* na Osnovni šoli Pesnica, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 104;
- predavanje mag. Renata Podbersiča *Holokavst in goriški Judje* na gimnaziji v Novi Gorici, 28. 1. 2016, št. obiskovalcev: 20;
- *Holokavst skozi otroške oči – Tommy in Hana*, program za učence na OŠ Draga Kobala Maribor, 29. 1. 2016, št. obiskovalcev: 30.

Projekt *EDJK* je v letu 2016 v Sloveniji potekal med 2. in 6. septembrom, pri čemer se je največ dogodkov zvrstilo prav na osrednji dan projekta, kot ga je določil mednarodni organizacijski komite AEJP⁷, tj. na nedeljo, 4. septembra. *EDJK 2016* je bil posvečen temi »Judovski jeziki«, vanj pa so se v Sloveniji vključili: Kultprotur – Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona, Grad Negova, Galerija-Muzej Lendava, Sinagoga Lendava – Slovenski muzej holokavsta, Pomurski muzej Murska Sobota, SEZAM – Združenje mladih, staršev in otrok, Judovski kulturni center Ljubljana in Mini teater.

---

⁷ The European Association for the Preservation and Promotion of Jewish Culture and Heritage.

Med prireditvami organizatorjev, pri pripravi katerih CJKD Sinagoga Maribor ni neposredno sodeloval, jih je pa promoviral pod okriljem skupnega projekta, so bile:

- odprtje razstave izraelskega umetnika Dana Reisingerja, Sinagoga Lendava – Slovenski muzej holokavsta, 2. 9. 2016, št. obiskovalcev: 20;
- pesniško ustvarjalno dopoldne za otroke in mlade *Jezikanja v Sobi v mestu* z Dejanom Kobanom in Noemi Levovnik Veberič, SEZAM Ljubljana, 4. 9. 2016, št. obiskovalcev: 70;
- dan odprtih vrat Judovskega muzeja Ljubljana in predavanje Have Pinhas Cohen *Biti sefardski Jud danes. Kaj to pomeni?*, Judovski kulturni center Ljubljana, 4. 9. 2016, št. obiskovalcev: 188;
- gledališka predstava *Mi ha iš – Kdo si človek?*, Mini teater Ljubljana, 4. 9. 2016, št. obiskovalcev: 78;
- predavanje dr. Bojana Zadravca *Jezik, ki ga govorijo Judje* in predavanje mag. Franca Kuzmiča *Judovska književnost*, Pomurski muzej Murska Sobota, 5. 9. 2016, št. obiskovalcev: 40;
- razstava likovnih del Irene Zemljič Gajser *Emanacija simbolov*, Grad Negova, 4. 9. – 27. 10. 2016, št. obiskovalcev: 2515.

Častni pokrovitelj *Evropskih dnevov judovske kulture 2016* v Sloveniji je bil Anton Peršak, minister za kulturo Republike Slovenije. Programe in dogodke projekta *EDJK 2016* so podprli Mestna občina Maribor, Elektro Maribor, Občina Lendava, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Urad Republike Slovenije za mladino, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

V letu 2016 smo uspešno zaključili tudi večletni mednarodni projekt *Kamnite solze*. Tega smo v Centru judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor zasnovali v sodelovanju s partnerskimi organizacijami v letu 2014, pod njegovim okriljem pa smo razvijali strategije za permanentno obeleževanje treh spominskih dni: mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta (27. januar), dneva spomina na slovenske žrtve holokavsta ob obletnici začetka množičnih deportacij prekmurskih Judov (26. april), zunaj Slovenije pa spominskih dni, povezanih z zgodovinskimi dogodki, ki so v času nacionalsocializma in druge svetovne vojne ireverzibilno zapečatili usodo preganjanega judovskega prebivalstva v posameznih državah, ter mednarodnega dneva spomina na žrtve genocida nad Romi (2. avgust). S projektom smo si prizadevali v javnosti dvigniti raven ozaveščenosti in družbenopolitične podpore dnevom spominjanja na holokavst in genocid nad Romi na območjih nekdanje avstro-ogrske monarhije ter v sodelovanju s partnerskimi in udeleženi organizacijami začrtati konceptualne okvire za obeleževanje treh spominskih dni tako na državni kot tudi na mednarodni ravni. V teku projekta smo realizirali številne aktivnosti, kot najpomembnejše 'outpute' projekta pa izpostavljamo pripravo razstave *Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi*, spremne publikacije in CD-ja k razstavi ter strateškega dokumenta *Konceptualni okvir spominjanja in učenja o holokavstu in genocidu nad Romi*. V njem ponujamo vrsto predlogov za oblikovanje tematskih programov, kot so dokumentarne razstave, predavanja, okrogle mize, znanstvena srečanja, avdio-vizualna orodja, spominske prireditve in drugi kulturni dogodki, ter na osnovi predstavitve izbranih primerov dobrih praks spodbujamo tudi druge znanstvenoraziskovalne, izobraževalne in kulturne ustanove oziroma ustvarjalce k aktivnemu sooblikovanju programov spominjanja na holokavst in genocid nad Romi ter programov učenja o obeh oblikah genocida za najrazličnejše ciljne skupine.

Med razstavnimi programi, ki smo jih izvedli bodisi v sklopu zgoraj navedenih projektov bodisi kot samostojne programske vsebine, so bili *Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta*, *Vid Morpurgo in njegov čas*, *Judovski jeziki*, *Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov*, *Judje na Goriškem* in, že omenjena razstava, *Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi*. Ob njih smo zasnovali tudi različne spremljajoče dogodke, v okviru našega sodelovanja z drugimi javnimi zavodi pa smo posamezne strokovne programe organizirali izven sedeža javnega zavoda. V mariborski sinagogi smo prav tako gostili likovno razstavo učencev Osnovne šole Janka Glazerja Ruše

Holokavst, odzivali pa smo se tudi na pobude drugih kulturnih organizacij in se vključevali v njihove programe.

V skladu s politiko dostopnosti in odprtosti javnega zavoda za najrazličnejše skupine obiskovalcev so bili vsi naši dogodki in prireditve prosti vstopnine, s čimer smo zagotovili dostopnost programov in kulturnih vsebin najširšim množicam obiskovalcev. Prav tako smo sledili tudi pobudam Ministrstva za kulturo in drugih kulturnih ustanov ter se z dnevi odprtih vrat vključevali v obeleževanje *Slovenskega kulturnega praznika* (8. 2.), mednarodnega dneva muzejev (18. 5.), *Dnevoev evropske kulturne dediščine*, ki so v letu 2016 potekali od 1. do 8. 10., in *Ta veselega dneva kulture* (3. 12.).

Pedagoške in andragoške aktivnosti so tudi v letu 2016 predstavljale pomemben segment našega delovanja. S pomočjo nadomestne zaposlitve, v okviru katere je bila realizirana zaposlitev kustosa pedagoga, smo dosedanje pedagoške programe nadgradili s programi, ki so v nadaljevanju poročila predstavljeni v poglavju 2.2.7 *Pedagoško-andragoški programi*. Naših pedagoških programov in strokovnih vodenj po nekdanji sinagogi so se udeležili učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, OŠ Draga Kobala Maribor, OŠ Duplek, OŠ Jakobski Dol, OŠ Janka Padežnika Maribor, OŠ Loče, OŠ Maks Durjave Maribor, OŠ Miklavž, OŠ Pesnica in OŠ Žirovnica, dijaki Gimnazije Novo mesto, Srednje elektro šole Ptuj, Srednje lesarske šole Maribor, Srednje prometne šole Maribor, Srednje šole za oblikovanje Maribor, II. gimnazije Maribor z gostjami – srednješolkami iz izraelske Haife in Tehniškega centra Maribor ter študenti pedagoške, filozofske in teološke fakultete Maribor. Naše aktivnosti na področju pedagoške dejavnosti so obsegale tudi pomoč učencem, dijakom in študentom pri pripravi različnih raziskovalnih nalog na temo judovstva, mariborske sinagoge in kulturne dediščine, vsem zainteresiranim uporabnikom pa smo omogočili tudi dostop do specializiranega knjižničnega gradiva, ki ga hranimo v zavodovi interni knjižnici. V sklopu pedagoških programov smo pripravili tudi program za predšolsko mladino.

V okviru založniške dejavnosti zavoda, ki smo jo vezali predvsem na popularizacijske aktivnosti ob izvedenih programih, smo v letu 2016 izdali različne kataloge, zloženke, skripte, brošure in zbornike, pripravljati pa smo pričeli tudi peti zvezek serijske publikacije *Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst*. Izdane publikacije so bile dobro sprejete tako v strokovni kot tudi v laični in medijski javnosti. Vse izdane publikacije so bile za zainteresirane uporabnike na voljo brezplačno oziroma so bile distribuirane v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani (obvezni izvodi), v domače in tuje partnerske ustanove (medknjižnična izmenjava) in v knjižnico Charles Young Research Library univerze UCLA v Los Angelesu.

- Pripravljene in izdane publikacije CJKD Sinagoga Maribor v letu 2016

Zap. št.	Avtor besedila, urednik	Naslov publikacije	Vrsta	Naklada
1	več avtorjev; ur. LEŠNIK Nuša, BEDRAČ Marjetka	Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst IV	zbornik (slo-ang)	300
2	več avtorjev; ur. BEDRAČ Marjetka	Mednarodno znanstveno srečanje Vsako leto eno ime: France Punčuh / International scientific meeting Each Year One Name: France Punčuh	skripta (slo-ang)	150
3	KRÓL Joanna, JACKL Klara	Tvegali so življenje : Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta	katalog (slo)	90
4	BEDRAČ Marjetka, BLAGAIĆ JANUŠKA Tea	Vid Morpurgo in njegov čas / Vid Morpurgo and his lifetime	katalog (slo-ang)	200

5	Narodna knjižnica Izraela, CJKD Sinagoga Maribor	Judovski jeziki	zloženska (slo)	80
6	Narodna knjižnica Izraela, CJKD Sinagoga Maribor	Jewish languages	zloženska (ang)	80
7	BEDRAČ Marjetka	Gregor Radonjič, Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov / Almost invisible: Jewish ghetto walls	zloženska (slo-ang)	80
8	TOŠ Marjan	Sinagoga Maribor – informativna zloženska, ponatis	zloženska (slo-ang-heb)	1000
9	BERLIČ Marjetka, MATJAŠIČ Liljana, BEDRAČ Marjetka	Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi / Stone Tears: Remembrance and Learning about the Holocaust and Genocide of the Roma	publikacija (slo-ang)	150
10	BERLIČ Marjetka, MATJAŠIČ Liljana, BEDRAČ Marjetka	Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi / Stone tears: Remembrance and learning about the Holocaust and Genocide of the Roma	CD-ROM (slo-ang)	50
11	PODBERSIČ Renato, BEDRAČ Marjetka	Judje na Goriškem / The Jews in the Gorizia Region	katalog (slo-ang)	150

- Pripravljena in izdana vabila, plakati, letaki

Zap. št.	Naslov tiskovine	Vrsta	Naklada
12	Šoa – spominjajmo se 2016	vabilo (slo)	500
13	Mednarodno znanstveno srečanje Vsako leto eno ime: France Punčuh	vabilo (slo)	180
14	Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta	vabilo (slo)	180
15	Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta	letak (slo-ang)	100
16	Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta	plakat (slo-ang)	2
17	Porajmos – zamolčani genocid nad Romi	vabilo (slo)	130
18	Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi	vabilo (slo)	130
19	Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi	plakat (slo-ang)	5
20	Vid Morpurgo in njegov čas	vabilo (slo)	150
21	Vid Morpurgo in njegov čas	letak (slo-ang)	100
22	Vid Morpurgo in njegov čas	plakat (slo-ang)	2
23	Evropski dnevi judovske kulture 2016	vabilo (slo)	430
24	Evropski dnevi judovske kulture 2016	letak (slo-ang)	400
25	Evropski dnevi judovske kulture 2016	plakat (slo-ang)	16
26	Judovski jeziki	vabilo (slo)	150
27	Judovski jeziki	letak (slo-ang)	100
28	Judovski jeziki	plakat (slo-ang)	5
29	Gregor Radonjič, Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov	letak (slo-ang)	80
30	Judje na Goriškem	vabilo (slo)	130

31	Judje na Goriškem	letak (slo-ang)	100
32	Judje na Goriškem	plakat (slo-ang)	4

O naših programskih in drugih spremljajočih dejavnostih smo medije ter splošno in strokovno javnost redno obveščali z vabili in drugimi tiskanimi gradivi, z elektronskimi vabili in elektronskimi sporočili za javnost, s spletnimi objavami na portalih www.napovednik.com in www.sraka.com, na domači spletni strani www.sinagogamaribor.si ter socialnih omrežjih facebook, twitter in flickr. Radijskim, televizijskim in časopisnim hišam (RA Slovenija, RA Maribor, RA Agora, RA Slovenske gorice, TV Maribor, STA, Večer itd.) smo dajali intervjuje in kratke izjave, bili smo gostje v televizijskem in radijskem studiu Regionalnega RTV centra Maribor ter v oddaji *Nov dan* televizije Net TV. V sklopu širše zasnovane popularizacije sinagoge kot kulturnozgodovinskega spomenika pa smo v Sinagogi gostili tudi skupino izraelskih novinarjev ter v njenih prostorih omogočili še snemanje televizijske oddaje *Ozare* in radijske oddaje *Otroški radijski studio*.

V sklopu postproduksijskih popularizacijskih aktivnosti smo nadaljevali s promocijo kratkega dokumentarca o prvi mariborski zdravnici Klari Kukovec (dokumentarec smo predstavili članom Popotnega društva Vagant Maribor), razstavi *Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki avstro-ogrske vojske na soški fronti* in *Po sledih judovske dediščine na Slovenskem* pa smo razstavili na sedežu slovenskega veleposlaništva v Washingtonu in v Turistično-informacijskem centru v Dolenjskih Toplicah.

V letu 2016 so nekdanjo mariborsko sinagogo obiskali številni domači in tuji gostje, med njimi so bili tudi nekateri visoki predstavniki tujih veleposlaništev v Sloveniji: Nj. eksc. Paweł Czerwiński, poljski veleposlanik, Nj. eksc. Shmuel Meiom, izraelski veleposlanik, Nje. eksc. Vesna Terzić, hrvaška veleposlanica, Nj. eksc. Sarvajit Shakravarti, indijski veleposlanik, Nj. eksc. Bart Twaalfhoven, nizozemski veleposlanik, dr. Jakob Haselhuber, stalni namestnik nemške veleposlanice, in predstavnica madžarskega generalnega konzulata iz Lendave. Sinagogo je obiskala tudi delegacija iz gruzijskega mesta Kutaisi, med vidnejšimi predstavniki domače politične scene pa smo gostili dr. Andreja Fištravca, župana Mestne občine Maribor, mag. Zdravka Luketiča, podžupana Mestne občine Maribor, državno sekretarko z Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije Dragoljubo Benčina in državno sekretarko na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije Damjano Pečnik.

V programskem smislu lahko leto 2016 ocenimo kot uspešno. Posamezne projekte so kot častni pokrovitelji podprli predsednik Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milan Brglez (*Šoa – spominjajmo se 2016*), varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije Vlasta Nussdorfer (predstavitev zbornikov *Porajmas – zamočani genocid nad Romi* in *Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst IV*), hrvaška veleposlanica Vesna Terzić (*Vid Morpurgo in njegov čas*) in minister za kulturo Republike Slovenije Anton Peršak (*Evropski dnevi judovske kulture 2016*). Sinagogo kot kulturni spomenik si je ogledalo 2022 obiskovalcev, 1711 obiskovalcev se je udeležilo različnih prireditev in dogodkov, na odprtjih razstav je bilo 262 obiskovalcev, občasne razstave v sinagogi pa si je ogledalo 3757 obiskovalcev. Med obiskovalci je bilo 38⁸ organiziranih skupin, za katere je bilo opravljenih 12 strokovnih vodstev in predstavitev. Z razstavami *Anini mariborski vrstniki*, *Zvezdna proga – razstava o holokavstu*, *Holokavst 1933–1945 (Pogum, da se spominjamo)*, *Po sledih judovske dediščine na Slovenskem*, *Romi v gibanju* in *Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki avstro-ogrske vojske na soški fronti* smo gostovali na osnovnih šolah Starše, Pesnica, Mislinja in Janka Padežnika Maribor, na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta in Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana ter v Šolskem centru Postojna, v prostorih slovenskega veleposlaništva v Washingtonu in v

⁸ V to število niso zajete skupine, ki so se udeležile naših pedagoških programov.

TIC Dolenjske Toplice. Razstave si je na gostovanjih ogledalo približno 1742 obiskovalcev, spletno stran www.sinagogamaribor.si pa je obiskalo 5625 uporabnikov.

2.2.1 ŠOA – SPOMINJAJMO SE 2016

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	KO SE ZDANI (KAD SVANE DAN) , projekcija igranega filma
Datum:	25. 1. 2016
Lokacija:	Mariborska knjižnica
Partnerji:	Mariborska knjižnica
Št. obisk.:	25

V sklopu prireditev ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta je v večnamenski dvorani Rotovž potekala projekcija srbskega igranega filma *Ko se zdani (Kad svane dan)* režiserja in scenarista Gorana Paskaljevića. Pred projekcijo je potekalo predavanje Borisa Hajdinjaka z naslovom *Kratko življenje Sepija Obradovića (1934, Maribor – 1942, Beograd): holokavst v Srbiji v letih 1941–1942*.

Program:	VSAKO LETO ENO IME: FRANCE PUNČUH , mednarodno znanstveno srečanje
Datum:	27. 1. 2016
Lokacija:	Univerzitetna knjižnica Maribor
Partnerji:	Univerzitetna knjižnica Maribor
Št. obisk.:	44

Tradicionalno januarsko mednarodno znanstveno srečanje *Vsako leto eno ime* je namenjeno predstavitvi najnovejših izsledkov raziskav s področja zgodovine holokavsta in antisemitizma. V letu 2016 je bilo srečanje posvečeno slovenskemu pravičniku Francetu Punčuhi. Zgodbo Franceta Punčuha, ki je med drugo svetovno vojno pomagal skrivati Jude v Varšavi, je predstavil Boris Hajdinjak. Sledili sta predavanji Krzysztofa Bielawskega o poljskih pravičnikih in Romana Mirnika o mariborskem judovskem trgovcu in industrialcu Josipu Rosenbergu. Dr. Gerald Lamprecht je v svojem predavanju predstavil uničenje judovske skupnosti na avstrijskem Štajerskem, kako so si Judje pred nacizmom življenje poskušali reševati pa smo izvedeli ob predavanju mag. Franca Kuzmiča. V zadnjem predavanju je mag. Renato Podbersič spregovoril o poskusu obnove judovske skupnosti v Gorici po koncu druge svetovne vojne. Znanstveno srečanje sta odprli Marjetka Bedrač, v. d. direktorice CJKD Sinagoga Maribor in dr. Zdenka Petermanec, ravnateljica Univerzitetne knjižnice Maribor. Zbrane je nagovoril gost znanstvenega srečanja dr. Igor Vojtic, podpredsednik Judovske skupnosti Slovenije, prebrano pa je bilo tudi pozdravno pismo častnega pokrovitelja projekta projekta *Šoa – spominjajmo se 2016*, ki se srečanja ni mogel udeležiti.

Program:	TVEGALI SO ŽIVLJENJE: POLJAKI, KI SO REŠEVALI JUDE V ČASU HOLOKAVSTA , odprtje razstave
Datum:	27. 1. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	II. gimnazija Maribor
Št. obisk.:	40

Ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta smo v sklopu projekta *Šoa – spominjajmo se 2016* odprli dokumentarno razstavo *Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta*. Razstavo je pripravil Muzej zgodovine poljskih Judov – POLIN iz Varšave v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Poljske. Na odprtju so zbrano občinstvo nagovorili dr. Andrej Fištravec, župan Mestne občine Maribor in častni pokrovitelj razstave, njegova ekscelenca gospod Pawel Czerwiński, poljski veleposlanik, in njegova ekscelenca gospod Shmuel Meirom, izraelski veleposlanik. Razstavo je predstavil Krzysztof Bielawski iz muzeja POLIN, v kulturnem programu pa so nastopili dijaki II. gimnazije Maribor, ki so prireditve tudi povezovali. Odprtja so se med drugimi udeležili tudi dr. Jakob Haselhuber, stalni namestnik nemške veleposlanice v Sloveniji, gospod Gergely Schuchtár, konzul iz madžarskega veleposlaništva, in dr. Igor Vojtic, podpredsednik Judovske skupnosti Slovenije.

Program:	TVEGALI SO ŽIVLJENJE: POLJAKI, KI SO REŠEVALI JUDE V ČASU HOLOKAVSTA , dokumentarna razstava
Datum:	27. 1. – 20. 4. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Veleposlaništvo Republike Poljske, Muzej zgodovine poljskih Judov – POLIN
Št. obisk.:	780

Dokumentarno razstavo *Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta* je pripravil Muzej zgodovine poljskih Judov – POLIN iz Varšave v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Poljske, nastala pa je na osnovi zbirke muzejskega projekta *Poljski pravičniki – ohranjanje spomina* (www.sprawiedliwi.org.pl). Razstava pripoveduje zgodbe o poljskih pravičnikih med narodi, ki so med drugo svetovno vojno pomagali Judom v okupirani Poljski. Pravičniki so tvegali tako svoja življenja kot življenja članov svojih družin, saj je bila vsakršna pomoč Judom kaznovana s smrtjo. Zaradi svojega poguma in nesebičnosti jim je uspelo rešiti več deset tisoč poljskih Judov.

II. POSTPRODUKCIJA

Program:	KLARA KUKOVEC, predstavitev in projekcija filma
Datum:	18. 1. 2016
Lokacija:	Mini teater, Ljubljana
Partnerji:	Mini teater, Judovski kulturni center Ljubljana
Št. obisk.:	35

V okviru prireditev ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta je v Mini teatru v Ljubljani v sklopu 2. festivala *strpnosti* potekala predstavitev in projekcija filma *Klara Kukovec*. Film je predstavila Marjetka Bedrač, po predstavitvi pa je potekala razprava z zgodovinarjema Borisom Hajdinjakom in Gregorjem Jenušem z naslovom *Hitler v Mariboru*. Program je povezovala Ksenija Horvat, dogodka pa se je med drugimi udeležil slovit holywoodski producent Branko Lustig.

Program:	PO SLEDEH JUDOVSKJE DEDIŠČINE NA SLOVENSKEM, dokumentarna razstava
Datum:	19. – 31. 1. 2016
Lokacija:	Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana
Partnerji:	Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana
Št. obisk.:	100

Po sledih judovske dediščine na Slovenskem je pregledna dokumentarna razstava, ki daje vpogled v judovsko materialno dediščino na naših tleh. Razstava predstavlja tako ohranjene kot tudi neohranjene spomenike judovske dediščine na Slovenskem. V mesecu januarju, ko se spominjamo žrtev holokavsta, smo z razstavo gostovali na Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana. Ob tem so na šoli pripravili še srečanje z avtorjem razstave dr. Janezom Premkom, ki je dijakom predstavil najnovejše raziskave, povezane z judovsko dediščino na slovenskih tleh.

Program:	ANINI MARIBORSKI VRSTNIKI , dokumentarna razstava
Datum:	25. 1. – 19. 2. 2016
Lokacija:	Osnovna šola Starše
Partnerji:	Osnovna šola Starše
Št. obisk.:	288

Razstava *Anini mariborski vrstniki*, ki pripoveduje zgodbe o mariborskih judovskih otrocih in najstnikih ter seznanja z njihovo usodo med holokavstom, je nastala leta 2013 v sodelovanju s Prvo gimnazijo Maribor. Doslej je gostovala že na mnogih šolah, v januarju in februarju 2016 še na Osnovni šoli Starše. Na odprtju razstave sta zbrane učence in obiskovalce nagovorila Franc Kekec, ravnatelj, in Marjetka Bedrač, v.d. direktorice CJKD Sinagoga Maribor. Po razstavi so vodile učenke 8. razredov osnovne šole.

Program:	ZVEZDNA PROGA – RAZSTAVA O HOLOKAVSTU , dokumentarna razstava
Datum:	28. 1. – 27. 2. 2016
Lokacija:	Osnovna šola Pesnica
Partnerji:	Osnovna šola Pesnica, Mariborska knjižnica
Št. obisk.:	304

Razstava *Zvezdna proga – razstava o holokavstu*, ki smo jo pripravili v letu 2011 v sodelovanju z Mariborsko knjižnico in Prvo gimnazijo Maribor, predstavlja zgodovino holokavsta skozi usodo mariborskih judovskih družin Kohnstein in Singer. Z razstavo smo gostovali že na več prizoriščih v Mariboru in okolici, v Slovenski Bistrici, Celju, Novi Gorici in Murski Soboti, v sklopu projekta *Šoa – spominjajmo se 2016* pa smo z njo gostovali na Osnovni šoli Pesnica. Kulturni program ob odprtju razstave so pripravili učenci šole, po odprtju pa je obiskovalce po razstavi popeljala Marjetka Bedrač.

2.2.2 KAMNITE SOLZE

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	DELOVNO SREČANJE Z DR. CHAVO BARUCH , seminar za pedagoške delavce
Datum:	24. 1. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Zavod za šolstvo Republike Slovenije
Št. obisk.:	11

Delovno srečanje z vodjo izobraževalnega seminarja v Yad Vashemu dr. Chavo Baruch je potekalo v CJKD Sinagoga Maribor. Srečanja so se udeležili udeleženci poletnega izobraževalnega seminarja v Yad Vashemu poletni 2015.

Program:	PORAJMOS – ZAMOLČANI GENOCID NAD ROMI , predstavitev zbornika
Datum:	8. 2. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija
Št. obisk.:	36

Na predstavitvi zbornika *Porajmos – zmolčani genocid nad Romi*, v katerem so objavljeni prispevki o porajmosu, njegovih zgodovinskih iztočnicah in posledicah, so sodelovali urednici dr. Vera Klopčič in Marjetka Bedrač ter avtorji prispevkov dr. Marjan Toš, dr. Filip Škiljan, Urša Valič in Sandi Horvat. Ta je dogodek tudi povezoval. Predstavitve se je med drugimi udeležil tudi njegova ekscelenca gospod Sarvajit Chakravarti, veleposlanik Indije.

Program:	SLOVENSKI PRAVIČNI MED NARODI , predstavitev knjige
Datum:	17. 3. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	ZRC SAZU
Št. obisk.:	14

Knjiga *Slovenski pravični med narodi*, ki sta jo uredila dr. Irena Šumi in dr. Oto Luthar, je izšla pri Založbi Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. V knjigi so predstavljene zgodbe slovenskih pravičnikov med narodi. Knjigo je predstavila sourednica dr. Irena Šumi, pridružila pa sta se ji tudi dva

izmed avtorjev prispevkov v knjigi, dr. Marjan Toš in Boris Hajdinjak. Predstavitve se je udeležil tudi dr. Igor Vojtic, podpredsednik Judovske skupnosti Slovenije.

Program:	MARIBORSKA SINAGOGA , predstavitev knjige
Datum:	22. 3. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	ZRC SAZU
Št. obisk.:	27

Knjiga *Mariborska sinagoga* avtorjev Janeza in Anje Premk je dvanajsta knjižica iz zbirke *Umetnine v žepu*, ki jih izdaja Založba Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. O knjižici, mariborski sinagogi, judovstvu ter prenavljanju in rekonstrukcijah prostorov se je z gosti Anjo Premk, dr. Janezom Premkom, Borisom Hajdinjakom, Mihelo Kajzer Cafnik, dr. Igorjem Sapačem in Marjetko Bedrač pogovarjala dr. Barbara Murovec. Obiskovalce je nagovoril tudi mag. Zdravko Luketič, podžupan Mestne občine Maribor.

Program:	ŠOA – SPOMINJAJMO SE , ponovitev kulturnega programa dijakov II. gimnazije Maribor
Datum:	30. 3. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	II. gimnazija Maribor
Št. obisk.:	25

II. gimnazija Maribor je ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta, 27. januarja, pripravila kulturni program, ki ga je premierno izvedla v Sinagogi Maribor ob odprtju razstave *Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta*. Zaradi izjemno dobrih odzivov so dijaki program ponovili še za svoje profesorje, sošolce in njihove starše.

Program:	SLOVENSKI JUDJE: ZGODOVINA IN HOLOKAVST IV , predstavitev zbornika
Datum:	1. 4. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	15
<p>V sklopu dogodkov ob praznovanju 15. obletnice delovanja Sinagoge Maribor smo predstavili že četrti zbornik iz serije <i>Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst</i>. V zborniku so objavljeni prispevki, ki osvetljujejo tematiko holokavsta z različnih vidikov. Zbornik so predstavili avtor spremne besede in recenzent dr. Borut Holcman, sourednica Marjetka Bedrač in eden izmed avtorjev, mag. Franc Kuzmič.</p>	
	

Program:	PORAJMOS – ZAMOLČANI GENOCID NAD ROMI, SLOVENSKI JUDJE: ZGODOVINA IN HOLOKAVST IV , predstavitev zbornikov
Datum:	8. 4. 2016
Lokacija:	Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
Partnerji:	Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, Zveza Romov Slovenije
Št. obisk.:	30
<p>V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota smo predstavili zbornika <i>Porajmos – zamolčani genocid nad Romi</i> in <i>Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst IV</i>. Zbornik <i>Porajmos</i> sta predstavili urednici dr. Vera Klopčič in Marjetka Bedrač, ki je obenem predstavila tudi četrti zvezek zbornika <i>Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst</i>. Na predstavitvi so bili prisotni tudi eden od avtorjev prispevkov Sandi Horvat, Jožek Horvat Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije, in mag. Stanko Baluh, vodja Urada za narodnosti. Program je povezoval mag. Franc Kuzmič, uvodoma pa je bil prebran nagovor častne pokroviteljice dogodka Vlaste Nussdorfer, varuhinje človekovih pravic Republike Slovenije.</p>	
	
©sobotainfo.com	

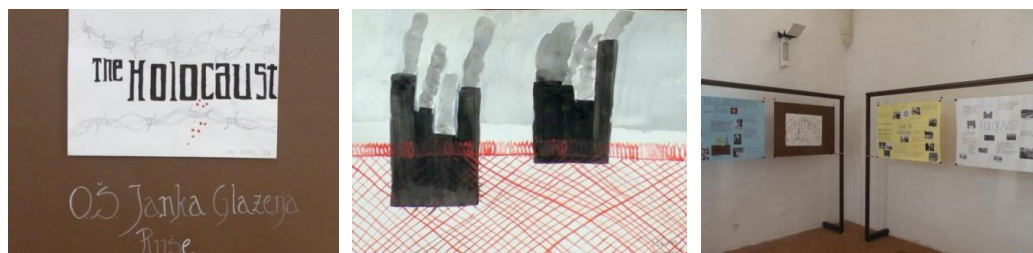
Program:	DAN SPOMINA NA ŽRTVE HOLOKAVSTA V SLOVENIJI , spominska prireditev
Datum:	21. 4. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Osnovna šola Janka Glazerja Ruše
Št. obisk.:	18

Ob dnevu spomina na slovenske žrtve holokavsta se spominjamo začetka množičnih deportacij prekmurskih Judov. 26. aprila 2016 je minilo 72 let od začetka množičnih deportacij Judov iz Prekmurja. Tega dne leta 1944 so v Lendavi in Murski Soboti zbrali največjo skupino prekmurskih Judov in jih odpeljali najprej v Čakovec, nato v Nagykanizso, od tam pa v največje taborišče smrti – Auschwitz-Birkenau. Holokavst je preživela le peščica slovenskih Judov. V počastitev spomina na žrtve holokavsta v Sloveniji so učenci OŠ Janka Glazerja Ruše pripravili kulturni program pod mentorstvom učiteljice Ljiljane Mićović Struger. Prireditev je pospremila tudi razstava, ki so jo prav tako pripravili učenci ruške šole pod mentorstvom učiteljic Suzane Špindler in Melite Kladnik.

Program:	HOLOKAVST , razstava likovnih del učencev OŠ Janka Glazerja Ruše
Datum:	21. 4. – 9. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Osnovna šola Janka Glazerja Ruše
Št. obisk.:	135

Razstavo *Holokavst* smo organizirali v sodelovanju z Osnovno šolo Janka Glazerja Ruše v sklopu projekta *Kamnite solze*. Učenci osnovne šole so se ob pripravah na izvedbo kulturnega programa, s katerim smo počastili spomin na žrtve holokavsta v Sloveniji, temeljito seznanili z zgodovino holokavsta v Evropi in Sloveniji. Pripravili so razstavo likovnih del in plakatov na temo spominjanja in učenja o holokavstu. Mentorice so bile Suzana Špindler, Melita Kladnik in Ljiljana Mićović Struger.

Program:	»NAREDITE MI TO DEŽELO ZNOVA NEMŠKO« - 75 LET OD ZAČETKA 2. SVETOVNE VOJNE V MARIBORU , vodeni sprehod
Datum:	26. 4. 2016
Lokacija:	Maribor
Partnerji:	Mariborska knjižnica, Prva gimnazija Maribor, Muzej narodne osvoboditve Maribor
Št. obisk.:	130

26. aprila 2016 je minilo natanko 72 let od začetka množičnih deportacij Judov iz Prekmurja. Ob začetku druge svetovne vojne na slovenskih tleh je v Prekmurju živelo največ Judov na vsem slovenskem ozemlju. Holokavst je preživela le peščica slovenskih Judov. V sklopu pobude, da se 26. april razglasi za nacionalni dan spomina na slovenske žrtve holokavsta smo v sodelovanju z več institucijami organizirali vodeni sprehod po pomnikih, ki so zaznamovali nemško okupacijo in nacistično preganjanje med drugo svetovno vojno v Mariboru. Po pomnikih sta obiskovalce popeljala zgodovinarja dr. Irena Mavrič Žižek in Boris Hajdinjak.

Program:	KAMNITE SOLZE: SPOMINJANJE IN UČENJE O HOLOKAVSTU IN GENOCIDU NAD ROMI, odprtje razstave
Datum:	10. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	40

V sklopu projekta *Kamnite solze*, ki smo ga zasnovali v letu 2014 z željo, da bi širšo javnost trajno ozaveščali o holokavstu in genocidu nad Romi (t. i. porajmosu), smo pripravili tudi istoimensko dokumentarno razstavo. Na njej so v zgoščeni obliki predstavljeni zgodovina antisemitizma in anticiganizma, stopnjevanje preganjanja Judov, Romov in Sintov v času nacionalsocialistične vladavine, »dokončna rešitev« judovskega in romskega vprašanja, življenje preživelih žrtev holokavsta in porajmosa po drugi svetovni vojni ter pomen spominjanja in učenja o holokavstu in porajmosu. Razstavo so na odprtju predstavile njene avtorice Marjetka Berlič, Liljana Matjašič in Marjetka Bedrač. Kot strokovni sodelavec je pri razstavi sodeloval Boris Hajdinjak. Ob razstavi smo zasnovali tudi nekaj pedagoških aktivnosti, katerih namen je predvsem šolsko mladino izobraževati o holokavstu in porajmosu in jo tako ozaveščati o pomenu medsebojnega spoštovanja, sprejemanja drugačnosti in spoštovanja človekovih pravic. Pripravljene pedagoške programe smo predstavili že ob odprtju razstave, in sicer smo jih izvedli ob sodelovanju obiskovalcev dogodka. Aktivnost je bila zasnovana na uvodni predstavitvi razstave in izpolnjevanju delovnih listov oziroma reševanju kviza ter pisanju sporočil za tablo hvaležnosti in košarico sporočil. Odziv udeležencev je bil izjemen. Odprtja se je udeležila tudi veleposlanica mag. Blanka Jamnišek s Sektorja za človekove pravice pri Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije.

Program:	KAMNITE SOLZE: SPOMINJANJE IN UČENJE O HOLOKAVSTU IN GENOCIDU NAD ROMI, dokumentarna razstava
Datum:	10. 5. – 10. 6. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	168

Z razstavo, ki so jo pripravile Marjetka Berlič, Liljana Matjašič in Marjetka Bedrač, javnost seznanjamo z vzroki in posledicami holokavsta in porajmosa ter opominjamo na pomen spominjanja in učenja o obeh oblikah genocida. Vsebina razstave je predstavljena v desetih poglavjih, tako sta uvodoma predstavljena zgodovina Judov in Romov na evropskih tleh ter razrast antisemitizma in anticiganizma v evropski družbi. Nadalje razstava predstavi vzpon nacistov na oblast in stopnjevanje preganjanja

judovskih in romskih skupnosti, posebno poglavje pa je namenjeno osvetlitvi sprejetja »dokončne rešitve judovskega in romskega vprašanja« ter uničujočim posledicam, ki sta jih bili obe preganjani etnični skupini deležni. Tri ločena poglavja predstavljajo teme Judje med holokavstom, slovenski Judje med holokavstom in genocid nad Romi. Zaključni poglavji pa sta namenjeni predstavitvi življenja po drugi svetovni vojni ter spominjanju in učenju o holokavstu in porajmosu v današnjem času. Ob razstavnih panojih je bilo razstavljenih tudi nekaj izvirnih muzejskih predmetov, ki jih hrani Muzej narodne osvoboditve Maribor.

Program:	MARIBORSKA SINAGOGA , predstavitveno predavanje za turistične delavce
Datum:	13. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	12

V CJKD Sinagoga Maribor smo pripravili predstavitveno predavanje za mariborske turistične delavce o zgodovini mariborskih Judov od srednjega veka naprej, njihovi usodi med drugo svetovno vojno in o zgodovinskem izročilu ohranjene sinagoge. Mariborska sinagoga namreč predstavlja enega najpomembnejših ostankov srednjeveške judovske dediščine na slovenskih tleh in tudi v širšem srednjeevropskem prostoru. Obenem pa smo turistične delavce seznanili z vsebino aktualne razstave *Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi* ter jih nagovorili o pomenu učenja in spominjanja na žrtve holokavsta in porajmosa ter ohranjanja kulturne dediščine in negovanja zgodovinskega spomina v lokalnem okolju.

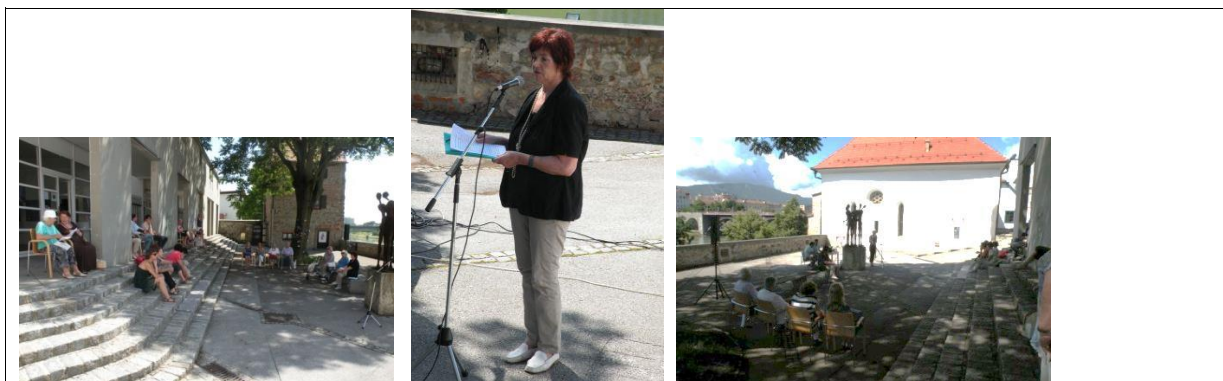
Program:	KAMNITE SOLZE: SPOMINJANJE IN UČENJE O HOLOKAVSTU IN GENOCIDU NAD ROMI , pedagoški programi
Datum:	1., 6., 8. in 21. 6. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	226

Ob pripravi dokumentarne razstave Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi je bil zasnovan spremljajoči pedagoški program, s katerim smo želeli še posebej mlade ne samo ozavestiti o holokavstu in genocidu nad Romi temveč tudi spodbuditi k strpnosti v današnjem času. Za potrebe izvedbe pedagoškega programa so bili pripravljene trije delovni listi in interaktivna računalniška aplikacija v obliki kviza. Starostne skupine, ki so se vključevale, v ta program so bile: 10–12 let (5. – 7. razred osnovne šole), 13–18 let (8. in 9. razred osnovne šole, srednje šole) in študenti. Način predstavitve razstave in izbiro delovnih listov, ki so jih v izpolnjevanje prejeli udeleženci programa, smo zmeraj prilagodili starostni skupini udeleženih otrok in mladostnikov. Ti so se po uvodni vsebinski predstavitvi razdelili v manjše skupine, v katerih so pridobljeno znanje utrjevali z izpolnjevanjem delovnih listov ali z reševanjem kviza. V delovne liste so bila vključena tako vprašanja, ki so se navezovala na vsebino razstave, kakor tudi odlomki iz literarnih predlog in pričevanj preživelih žrtev holokavsta in porajmosa, na osnovi katerih so bili udeleženci pozvani k razmišljanju o tem, za kaj so hvaležni, in pisanju pisem in sporočil, ki bi jih želeli sporočiti preživelim žrtvam nacističnih grozodejstev. Ob zaključku programa je sledilo preverjanje rešenih odgovorov, branje sporočil in pogovor z udeleženci o pomenu učenja o holokavstu in porajmosu za današnji čas, s posebnim poudarkom na sprejemanju strpnosti in različnosti ter spoštovanju človekovih pravic. Udeleženci programa so ob odhodu svoja razmišljanja nalepili na »Tablo hvaležnosti«, sporočila po oddali v »Košarico sporočil«. Skupno so bili izvedeni trije pedagoški programi z osnovnošolsko mladino, štirje programi s srednješolsko mladino in en program s študenti.

Program:	NOČ, KO SO VIOLINE OBMOLKNILE , spominska prireditev
Datum:	29. 7. 2016
Lokacija	Židovski trg
Partnerji:	Frekvenca, socialno-kulturno združenje nemirnih in aktivnih, Terne Roma – Mladi Romi
Št. obisk.:	30

Ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve nacističnega genocida nad Romi smo organizirali spominsko prireditev *Noč, ko so violine obmolknile*. V noči z 2. na 3. avgust 1944 so namreč nacisti ukinili in uničili »Zigeunerlager« (»cigansko taborišče«) v Auschwitz-Birkenau ter v eni sami noči v plinskih celicah pobili več tisoč Romov in Sintov. V spomin na ta dogodek zato v mnogih državah obeležujemo 2. avgust kot mednarodni dan spomina na žrtve porajmosa. Na spominski prireditvi, ki jo je povezovala Petra Bauman, smo se spominu na žrtve porajmosa poklonili s predavanjem dr. Vere Klopčič *Romi kot žrtve genocida*. Prireditve se je med drugimi udeležila predstavica generalnega konzulata Madžarske iz Lendave.

II. POSTPRODUKCIJA

Program:	HOLOKAVST 1933–1945 (POGUM, DA SE SPOMINJAMO) , dokumentarna razstava
Datum:	5. – 21. 1. 2016
Lokacija:	Šolski center Postojna
Partnerji:	Šolski center Postojna
Št. obisk.:	420
<p>Razstavo <i>Holokavst 1933–1945 (Pogum, da se spominjamo)</i> jeruzalemske izpostave Spominskega centra Simona Wiesenthala smo v Sloveniji prvič predstavili v mariborski sinagogi v letih 2004–2005. Od takrat smo z njo gostovali že na mnogih prizoriščih po Sloveniji, zlasti na osnovnih in srednjih šolah. V začetku leta 2016 je bila razstava razstavljena v Šolskem centru Postojna. Razstavo so si ogledali tako dijaki Šolskega centra Postojne, kot tudi dijaki Srednje gozdarske in lesarske šole in učenci OŠ Antona Globočnika. Po razstavi so vodili dijaki šole gostiteljice.</p>	

Program:	ANINI MARIBORSKI VRSTNIKI , dokumentarna razstava
Datum:	11. – 14. 1. 2016
Lokacija:	Srednja šola Slovenj Gradec in Muta
Partnerji:	Srednja šola Slovenj Gradec in Muta
Št. obisk.:	160
<p>Razstavo <i>Anini mariborski vrstniki</i>, s katero razkrivamo usodo judovskih otrok in najstnikov Maribora med holokavstom, smo pripravili v letu 2013 v sodelovanju s Prvo gimnazijo Maribor. Z razstavo smo gostovali že na različnih osnovnih in srednjih šolah, v januarju 2016 tako tudi na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta.</p>	

Program:	ANINI MARIBORSKI VRSTNIKI , dokumentarna razstava
Datum:	29. 2. – 4. 4. 2016
Lokacija:	Osnovna šola Mislinja
Partnerji:	Osnovna šola Mislinja
Št. obisk.:	100
<p>Ena izmed šol, s katerimi smo sodelovali v letu 2016, je bila Osnovna šola Mislinja. Na tej šoli smo gostovali z razstavo <i>Anini mariborski vrstniki</i>. Z razstavo si prizadevamo čim bolj temeljito različne skupine javnosti seznaniti z zgodovino holokavsta in njegovimi posledicami ter tudi z usodo slovenskih Judov med drugo svetovno vojno.</p>	

Program:	ROMI V GIBANJU , dokumentarna razstava
Datum:	6. – 22. 4. 2016
Lokacija:	Osnovna šola Janka Padežnika Maribor
Partnerji:	Osnovna šola Janka Padežnika Maribor
Št. obisk.:	220

V mesecu aprilu – ob mednarodnem dnevu Romov – smo na OŠ Janka Padežnika Maribor gostovali z razstavo *Romi v gibanju*. Razstava nas seznaja z zgodovino romskega naseljevanja v Evropi in Sloveniji, njihovo kulturo in jezikom ter nam osvetljuje tragično usodo žrtev pozabljenega genocida. Razstava je nastala leta 2013 na osnovi istoimenske razstave, ki sta jo v letu 2008 pripravila Akademija v Gradcu in Romano-Service, ob premierni razstavitvi izvirne razstave v nemškem jeziku v Sinagogi Maribor pa smo pripravili še njeno slovensko-angleško verzijo, ki smo jo dopolnili s podatki o zgodovini Romov v Sloveniji.

2.2.3 DNEVI ODPRTIH VRAT OB PETNAJSTLETNICI DELOVANJA

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK , dan odprtih vrat in vodstvo po razstavi
Datum:	8. 2. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	111

V CJKD Sinagoga Maribor vsako leto obeležimo tudi slovenski kulturni praznik. V letu 2016 smo ob tem prazniku med drugim pripravili dan odprtih vrat in javnosti tako omogočili brezplačen obisk in ogled sinagoge. Hkrati smo pripravili strokovno vodenje po aktualni razstavi *Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta*. Razstava pripoveduje zgodbe o poljskih pravičnikih med narodi, ki so pomagali Judom v okupirani Poljski med drugo svetovno vojno.

Program:	KONTRA-KVARTET , koncert klezmer glasbe
Datum:	31. 3. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	32

Ob 15. obletnici delovanja Sinagoge Maribor smo za naše obiskovalce pripravili koncert glasbene skupine Kontra-Kvartet. Zasedbo, ki nas že vrsto let navdušuje s preigravanjem tradicionalne judovske klezmer glasbe, sestavljajo glasbeni interpreti Vesna Čobal, Daliborka Ancel, Petar Marić in Branko Smrtnik.

Program:	MARIBORSKA SINAGOGA , predstavitevno predavanje za izraelske novinarje
Datum:	31. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	6
Izraelskim novinarjem, ki so nas obiskali konec meseca maja, smo predstavili srednjeveško sinagogo in zgodovino judovstva na Slovenskem.	

Program:	GREGOR RADONJIČ: SKORAJ NEVIDNO: ZIDOVI JUDOVSKIH GETOV , odprtje razstave
Datum:	24. 9. 2016
Lokacija:	Židovski trg in CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Fotoklub Maribor
Št. obisk.:	70

V sklopu slavnostnega začetka mednarodnega *Festivala fotografije Maribor* smo v CJKD Sinagoga Maribor odprli fotografsko razstavo Gregorja Radonjiča *Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov*. Odprtje je potekalo v sklopu skupinske predstavitve razstav, ki so bile sočasno odprte v Fotogaleriji Stolp, galerijah Media Nox in GT22 ter v Sinagogi Maribor. Ob slavnostnem začetku fotografskega festivala in odprtjih razstav so občinstvo nagovorili Branimir Ritonja, predsednik Fotokluba Maribor, fotograf Gregor Salobir, Miha Horvat, vodja ustanove Fundacija Sonda, in Marjetka Bedrač, v. d. direktorice CJKD Sinagoga Maribor. Festival je slavnostno odprl mag. Franci Pivec, predsednik Zveze kulturnih društev Maribor, program pa je povezovala Katja Finec Kos.

Program:	GREGOR RADONJIČ: SKORAJ NEVIDNO: ZIDOVI JUDOVSKIH GETOV , fotografska razstava
Datum:	24. 9. – 14. 10. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Fotoklub Maribor
Št. obisk.:	517

Fotograf Gregor Radonjič je v fotografske podobe iz Krakova, Varšave in Budimpešte ujel posnetke neuglednih in skoraj nedoločljivih mestnih koticov, katerih resnična zgodba je na prvi pogled prikrita in se obiskovalcem razgrne šele, ko avtor razkrije dejansko lokacijo nastanka fotografij – nekdanji judovski geti. Njihove ostanke zdaj obdaja nova, sodobnejša arhitektura, ki je v le nekaj desetletjih zidove nekdanjih getov vsrkala vase in jim odvzela ne le identiteto, ampak tudi zgodovinski in simbolni pomen. Avtor je v fotografske podobe preliil tankočutno zaznavo izoliranosti, zapuščenosti, minljivosti

in prikritosti ostankov nekdanjih judovskih getov. Ti odmaknjeni in vse bolj prekriti samevajo na skoraj nedostopnih urbanih lokacijah, zato jih je Gregor Radonjič z vso pieteto do vseh njihovih preganjanih nekdanjih prebivalcev v svojih fotografijah ohranil kot nezamenljive prostorske opominjevalce na eno najbolj krutih epizod iz svetovne zgodovine.

Program:	TA VESELI DAN KULTURE , dan odprtih vrat
Datum:	3. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	16

3. decembra obeležujemo rojstvo enega največjih slovenskih pesnikov – Franceta Prešerna, zato vsako leto kulturne ustanove na ta dan vabimo obiskovalce na brezplačne ogled predstave, razstav in koncertov, predavanja, vodenja, delavnice in raznovrstne druge kulturne dogodke. V Sinagogi Maribor smo v okviru projekta *Ta veseli dan kulture*, ki poteka pod okriljem Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, obiskovalce povabili na brezplačni ogled nekdanje srednjeveške sinagoge in dokumentarne razstave *Judovski jeziki*.

2.2.4 PO POTEH MARIBORSKIH JUDOV

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	VID MORPURGO IN NJEGOV ČAS , odprtje razstave
Datum:	14. 6. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	40

Leta 2016 je minilo 520 let od srednjeveškega izгона Judov s Štajerske oziroma iz Maribora, zato smo v CJKD Sinagoga Maribor v spomin na ta dogodek zasnovali dveletni projekt *Po poteh mariborskih Judov*. Z njim želimo javnosti predstaviti tako srednjeveško zgodovino mariborskih Judov kakor tudi – na primeru družine Morpurgo – njihove življenjske poti in usodo v zadnjih petih stoletjih. V sklopu projekta pripravljamo različne programe, od predavanj in predstavitev, mednarodnega znanstvenega srečanja do pedagoško-andragoških aktivnosti, začetek in zaključek projekta pa bosta zaznamovali dve razstavi. Prva je bila razstava *Vid Morpurgo in njegov čas*, ki jo je pripravil Mestni muzej Split. Razstavo je na odprtju v mariborski sinagogi predstavila njena avtorica mag. Tea Blagaić Januška, višja kustodinja Mestnega muzeja Split, obiskovalce pa sta nagovorili še častna pokroviteljica razstave Nje. eksc. Vesna Terzić, hrvaška veleposlanica, in ravnateljica splitskega muzeja Narcisa Bolšec Ferri. V kulturnem programu je nastopila klezmer skupina Jewsers iz Zagreba, program je povezovala Marjetka Bedrač.

Program:	VID MORPURGO IN NJEGOV ČAS , dokumentarna razstava
Datum:	14. 6. – 5. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Mestni muzej Split
Št. obisk.:	1275

Gostujoča razstava Mestnega muzeja Split predstavlja življenje in delo Vida Morpurga, ene najvidnejših osebnosti Splita v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja. Vid, tudi Vito, Morpurgo se je rodil v ugledni splitski judovski družini, katere člani so bili potomci mariborskih Judov. Vid Morpurgo je odigral izjemno pomembno vlogo v političnem, gospodarskem in kulturnem razvoju Splita in Dalmacije, kljub temu pa je zmeraj ostajal nekako v senci in morda prav zato, deloma pa tudi zaradi političnih okoliščin in uničenja arhiva splitske judovske občine v drugi svetovni vojni, njegova vloga v družbeno-političnem življenju Splita več desetletij v javnosti ni bila dovolj cenjena, njegovo delo in delovanje pa prav tako ne dovolj raziskana. Razstava Mestnega muzeja Split je javnosti prvič doslej celovito predstavila življenje in delo te velike in prizadevne splitske in dalmatinske osebnosti.

Program:	VID MORPURGO IN NJEGOV ČAS , predstavitevno vodenje za turistične delavce
Datum:	17. 6. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	2

V želji, da bi bili mariborski turistični delavci čim bolj seznanjeni z aktualnimi razstavami v Sinagogi Maribor, pripravimo po odprtju nove razstave predstavitevno vodenje. Tokrat smo pripravili predstavitev gostujoče razstave Mestnega muzeja Split *Vid Morpurgo in njegov čas*. Razstava je predstavila življenje in delo Vida Morpurga, ene najvidnejših osebnosti Splita v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja.

Program:	IZDELAJ SI SVOJO KNJIGO , ustvarjalna delavnica
Datum:	3. 8. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	4

V mesecu avgustu smo za otroke, ki so preživljali počitnice z Zvezo prijateljev mladine Maribor pripravili otroško ustvarjalno delavnico *Izdelaj si svojo knjigo*. Ob aktualni razstavi so otroci spoznali, da je bil Vid Morpurgo tudi knjigar in založnik ter ustanovitelj znamenite, še danes delujoče Knjigarne Morpurgo. Otroci so si izdelali svojo knjigo ter vanjo narisali kakšen judovski predmet, ki so ga imeli priložnost spoznati pri nas.

2.2.5 EVROPSKI DNEVI JUDOVSKÉ KULTURE 2016

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	EVROPSKI DNEVI JUDOVSKÉ KULTURE 2016 , dan odprtih vrat in vodenje po razstavi
Datum:	4. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	52

V sklopu projekta *EDJK* pripravljamo številne programe, od dnevov odprtih vrat, vodenih ogledov, razstav, predavanj, koncertov in tako naprej, ki omogočajo spoznavanje lepote in bogastva judovske kulture ter spodbujajo zavest o pomenu ohranjanja in zaščite judovske dediščine kot pomembnega dela evropske kulturne dediščine. Projekt je vsako leto posvečen določeni temi iz judovskega vsakdanjika, v letu 2016 je bila njegova osrednja tema judovski jeziki. Na osrednji dan dogodka smo v CJKD Sinagoga Maribor pripravili dan odprtih vrat, obiskovalci so si lahko brezplačno, s strokovnim vodstvom ogledali razstavo *Vid Morpurgo in njegov čas*.

Program:	VID MORPURGO IN AMPELEA: JUDOVSKO PODJETNIŠTVO V 19. IN 20. STOLETJU, predavanje
Datum:	4. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	32

V navezavi na razstavo *Vid Morpurgo in njegov čas* je pod okriljem EDJK 2016 arhivistka in samostojna raziskovalka Valentina Petaroš Jeromela izvedla predavanje *Vid Morpurgo in Ampelea: judovsko podjetništvo v 19. in 20. stoletju*. V predavanju je predstavila rezultate raziskave, v kateri se je na primeru razvoja podjetja Ampelea posvetila raziskovanju tako gospodarskega udejstvovanja Vida Mompurga kakor tudi judovskega podjetništva na prelomu 19. in 20. stoletja na območju Dalmacije, Istre in Trsta. Predavanju so med drugimi z zanimanjem prisluhnili tudi člani družine Morpurgo z vseh koncev sveta, ki nas na ta dan počastili s svojim obiskom.

Program:	IRENA ZEMLIJČ GAJSER: EMANACIJA SIMBOLOV, odprtje razstave s koncertom judovske glasbe
Datum:	4. 9. 2016
Lokacija:	Grad Negova
Partnerji:	Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Ragona
Št. obisk.:	12

Irena Zemljič Gajser že vrsto let sooblikuje mariborsko in slovensko likovno sceno in je redna gostja na številnih domačih in tujih razstavah. Odlikuje jo prepoznaven likovni slog, s katerim analizira zlasti notranje strukture tako stvarnega kot metafizičnega mikrokozmosa. Z razstavo likovnih del *Emanacija simbolov*, v katerih raziskuje svet judovske simbolike, je gostovala na gradu Negova. Dogodek je potekal v sklopu projekta EDJK. Na odprtju je nastopila tudi glasbena skupina Tribidado.

Program:	JUDOVSKI JEZIKI, odprtje razstave
Datum:	6. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	40

Razstava *Judovski jeziki*, ki jo je pripravila Narodna knjižnica Izraela v sodelovanju z Evropsko zvezo za ohranjanje in promocijo judovske kulture in dediščine (AEPJ) ob evropskih dnevih judovske kulture, je ponudila majhen vpogled v obširen svet judovskih jezikov. Judje namreč povsod, kjer koli že živijo, govorijo in pišejo drugače kot njihovi sosede. Včasih je njihov jezik drugačen zaradi nekaj dodatnih hebrejskih besed, drugič govorijo popolnoma drug jezik. Na odprtju razstave sta obiskovalce nagovorili Marjetka Bedrač, v. d. direktorice CJKD Sinagoga Maribor in nacionalna koordinatorica projekta EDJK v Sloveniji, in v imenu častnega pokrovitelja projekta *EDJK 2016* ministra za kulturo Republike Slovenije Antona Peršaka državna sekretarka Damjana Pečnik. Razstavo je predstavil dr. Janez Premk, prireditev pa je povezovala Petra Bauman. V kulturnem programu sta nastopila Faruk Dreca (klarinet) in Vojko Vešligaj (kitara).

Program:	JUDOVSKI JEZIKI, dokumentarna razstava
Datum:	6. 9. – 5. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Narodna knjižnica Izraela, Evropska zveza za ohranjanje in promocijo judovske kulture in dediščine
Št. obisk.:	796

V stoletjih okrog začetka našega štetja so Judje namesto hebrejščine govorili judeoaramejščino, nekaj stoletij pozneje pa judeogrščino. Ko so se izselili iz Izraela in potem v babilonskem, perzijskem, grškem in rimskem imperiju ter v arabskih deželah ustvarjali nove skupnosti, so se še naprej učili lokalne jezike, govorili in pisali pa so jih na svoj poseben, judovski način. Zaradi sprememb v lokalnih jezikih, preseljevanja in mešanja z govorniki drugih jezikov so nekateri jeziki, ki so nastali v antiki ali srednjem veku, že pred stoletji izumrli, drugi so izginili, ker so se njihovi govorniki pomešali z govorniki drugih jezikov. Kljub poznejšemu razvoju izraelske hebrejščine pa judovski jeziki v diaspori niso izumrli. Razstava *Judovski jeziki* je v tekstovni obliki predstavila bogastvo in raznovrstnost judovskih jezikov, ob tem pa smo razstavili tudi nekaj hebrejske literature iz knjižničnih fondov Sinagoge Maribor in Teološke knjižnice Maribor.

Program:	JUDOVSKI JEZIKI, predstavitveno vodenje za turistične delavce
Datum:	23. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	5

Za mariborske turistične delavce smo pripravili predstavitveno vodenje po razstavi *Judovski jeziki* z namenom, da поблиže spoznajo razstavo, ki jo nato tudi lažje predstavijo turistom.

Program:	JUDOVSKI JEZIKI, pedagoški program za osnovnošolce
Datum:	13. 10. in 30. 11. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	86

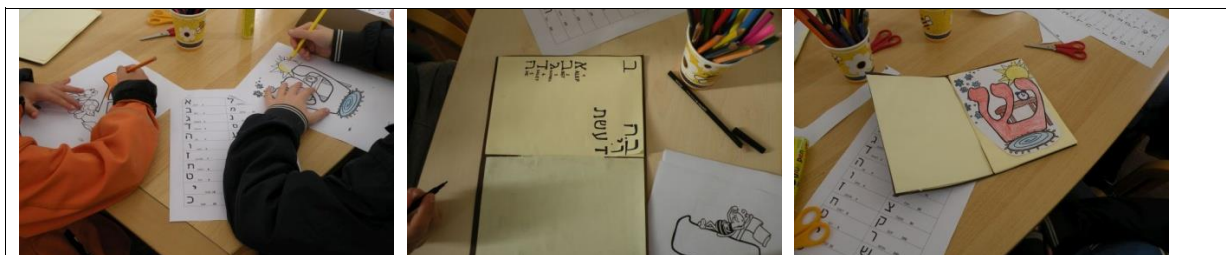
Ob razstavi *Judovski jeziki* smo izvedli spremljajoči pedagoški program, v sklopu katerega smo udeležencem programa uvodoma na kratko predstavili zgodovino mariborske sinagoge, jim pokazali nekaj judovskih predmetov in jih ob tem seznanili z osnovnimi judovskimi običaji in tradicijo. Nato smo jih popeljali po razstavi *Judovski jeziki* in jih seznanili z judovsko abecedo ali alefbetom. Učenci so ob koncu programa dobili nalogo, da zapišejo letnico aktualnega judovskega leta s hebrejskimi črkami. Ob premierni izvedbi programa sta bili izvedeni še dve ponovitvi.

Program:	JUDOVSKI JEZIKI, ustvarjalna delavnica
Datum:	3. 11. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Zveza prijateljev mladine Maribor
Št. obisk.:	10

V času jesenskih šolskih počitnic smo pripravili ustvarjalno delavnico za otroke, ki preživljajo počitnice z Zvezo prijateljev mladine Maribor. Otroci so na delavnici spoznali nekaj judovskih predmetov in simbolov (kipa, menora, mezusa, Davidova zvezda), na kratko smo jim predstavili judovske jezike in pisavo ter jim pokazali kako je napisana knjiga v hebrejščini. Otroci so si izdelali svoje knjižnice, v katere so prerisali poljubne hebrejske črke ali nalepili pobarvanko.

2.2.6 JUDJE NA GORIŠKEM

Vodja projekta: **MARJETKA BEDRAČ**

I. PRODUKCIJA

Program:	JUDJE NA GORIŠKEM, odprtje razstave
Datum:	5. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	20

Razstava *Judje na Goriškem* predstavlja kratko zgodovino Judov in judovske skupnosti v Gorici, njihovo vpetost v kulturno-gospodarski razvoj tega mesta, preganjanje in uničenje skupnosti med holokavstom, poskus njene obnove po drugi svetovni vojni in priključitev k Judovski skupnosti v Trstu leta 1969. Razstavo smo v CJKD Sinagoga Maribor pripravili v sodelovanju z Društvom prijateljev Izraela iz Gorice (Associazione »Amici di Israele« – Gorizia), avtorja razstave pa sta bila dr. Renato Podbersič in Marjetka Bedrač. Razstavo je na odprtju predstavil dr. Renato Podbersič, zbrano občinstvo pa je nagovoril tudi predstavnik Društva prijateljev Izraela iz Gorice Lorenzo Drascek. V kulturnem programu je nastopila harfistka Leto Križanič Žorž, dijakinja 1. letnika Umetniške gimnazije Maribor. Program je povezovala Marjetka Bedrač.

Program:	JUDJE NA GORIŠKEM, dokumentarna razstava
Datum:	5. 12. 2016 – (v teku)
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Društvo prijateljeva Izraela, Gorica
Št. obisk.:	86 (do 31. 12. 2016)

Včasih se je o Gorici širil glas, da je Jeruzalem ob Soči (Gerusalemme sull'Isonzo), Judje pa so bili v Gorici verjetno prisotni že ob nastanku kraja. V preteklosti mesta in dežele so odigrali pomembno vlogo, o čemer pričajo tudi po njih poimenovane mestne ulice, danes pa v Gorici živi le še nekaj Judov. Razstava *Judje na Goriškem* je na enajstih panojih kronološko predstavila posamezna poglavja iz zgodovine Judov na Goriškem, med temi poglavji pa je bil poseben sklop posvečen predstavitvi nekdanjega pokopališča goriške judovske skupnosti v Rožni Dolini pri Novi Gorici. Danes je to največje ohranjeno judovsko pokopališče na slovenskih tleh in obenem tudi eden najpomembnejših ostankov judovske dediščine pri nas. Na razstavi je bilo razstavljenih tudi nekaj izvornih predmetov, ki jih sicer

hranijo v muzeju goriške sinagoge.

Program:	JUDJE NA GORIŠKEM , predstavitveno vodenje za turistične delavce
Datum:	12. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	7

V želji, da so mariborski turistični delavci čim bolj seznanjeni z aktualnimi razstavami v Sinagogi Maribor, pripravimo po odprtju nove razstave predstavitveno vodenje. To smo pripravili tudi ob razstavi *Judje na Goriškem*.

Program:	JUDJE NA GORIŠKEM , dan odprtih vrat
Datum:	21. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	13

V Sinagogi Maribor se redno vključujemo v pobude lokalnih kulturnih delavcev in ustvarjalcev, tako smo se pridružili tudi promociji postavitve devete klopi, s katerimi avtorji projekta *Zgodba o klopih in ljudeh* bogatijo mariborski javni prostor. Omenjeno klop so postavili na Židovskem trgu, ob njenem odprtju pa smo v Sinagogi Maribor organizirali *Dan odprtih vrat*. Obiskovalci so si lahko brezplačno ogledali srednjeveško sinagogo in razstavo *Judje na Goriškem*.

2.2.7 PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKI PROGRAMI

Vodja projekta: **LILIANA MATJAŠIČ**

Program:	TU B'ŠEVAT , ustvarjalna delavnica za predšolsko in osnovnošolsko mladino
Datum:	8. 2. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	21

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo za predšolske in osnovnošolske otroke pripravili pedagoško delavnico na temo judovskega praznika tu b'ševat – novega leta dreves. Otroci so ob seznanitvi s tem judovskim praznikom spoznali še z njim povezane navade in običaje otrok v Izraelu. Predstavitvi je sledila ustvarjalna delavnica.

Program:	JUDOVSKI OBIČAJI , pedagoški program za osnovno- in srednješolsko mladino
Datum:	1., 7. in 25. 4., 9. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	165

Ob 15-letnici delovanja Sinagoge Maribor smo zasnovali pedagoški program *Judovski običaji*, ki smo ga izvedli v več terminih. S pedagoškim programom smo želeli osnovnošolski in srednješolski mladini približati judovske običaje in tradicijo. Na delavnici so učenci spoznali judovske običaje, kot sta bar in bat micva, se seznanili s pomenom šabata, pogledali kako poteka judovska poroka in ugotovili, kaj se sme uživati v judovski prehrani. Učenci/dijaki so vse to izvedeli s pomočjo pisnega in slikovnega gradiva, delovnega lista in ogleda kratkega filma. V programu so sodelovale štiri skupine osnovnošolcev in tri skupine srednješolcev.

Program:	PURIM , ustvarjalna delavnica za predšolsko in osnovnošolsko mladino
Datum:	8. 4. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	21

Ob judovskem prazniku Purim smo pripravili ustvarjalno delavnico namenjeno predšolskim otrokom in učencem prve triade osnovnih šol. Purim je judovski praznik v čast Esterine zgodbe. Je praznik čudežev in se navezuje tudi na zmago Judov nad perzijskimi sovražniki. Ob branju Esterine zgodbe oziroma knjige v sinagogi ropotajo z ragljami in s tem povzročajo hrup, da bi odgnali hudobnega Hamana. Za praznik je tudi obvezno dajanje miloščine. Praznik je podoben krščanskemu pustu, saj se tudi ob purimu, predvsem otroci, našemijo. Otroci so na delavnici najprej ob slikovnem gradivu spoznali praznik, nato so si izdelali vsak svojo ragljo (ropotuljo), s katero so lahko tudi zaropotali. V programu so sodelovali otroci iz Vrtca Pristan.

Program:	ZGODOVINA JUDOV IN MARIBORSKE SINAGOGE , predavanje za študente zgodovine
Datum:	10. 5. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	11

Za študente zgodovine Filozofske fakultete Univerze v Mariboru smo pripravili predavanje o mariborski sinagogi in zgodovini judovstva na Slovenskem, s posebnim poudarkom na usodi Judov med drugo svetovno vojno.

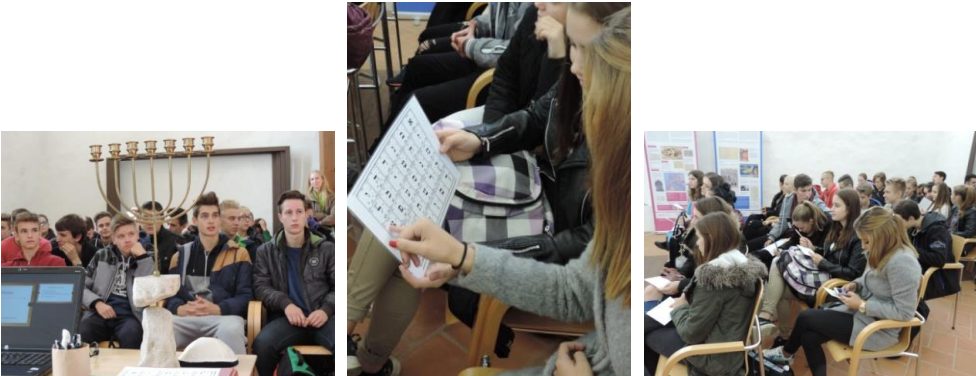
Program:	SINAGOGA, JUDOVSTVO IN JUDOVSKI JEZIKI , pedagoški program za srednješolce
Datum:	29. 9. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	30

Za srednješolce smo pripravili pedagoški program, na katerem so dijaki spoznali judovsko kulturo in z njo povezane predmete ter v navezavi na aktualno razstavo tudi judovske jezike, obenem pa so se seznanili z zgodovino mariborske sinagoge in judovstva na Slovenskem. Programa so se udeležili dijaki Gimnazije Novo mesto.

Program:	SINAGOGA, JUDOVSTVO IN JUDOVSKI JEZIKI , pedagoški program za osnovnošolce
Datum:	4. in 7. 10. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	78

Pedagoški program o sinagogi, judovstvu in judovskih jeziki smo pripravili za različne starostne skupine osnovnošolcev. V sklopu programa smo jim predstavili nekaj izbranih judovskih predmetov (kipa, menora, mezusa), knjigo napisano v hebrejščini in judovsko abecedo – alefbet. Predstavili smo jim tudi zgodovino mariborske sinagoge in jih seznanili z nekaterimi judovskimi običaji in prazniki. Učenci so pridobljeno znanje utrdili z delovnimi listi, ogledali pa so si tudi razstavo *Judovski jeziki*. Ob premierni izvedbi programa sta bili izvedeni še dve ponovitvi.

Program:	100 LJUDI – 100 ČUDI: JUDJE SO (L)JUDJE , pedagoški program za srednješolce
Datum:	10., 13. in 20. 10. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Zveza prijateljev mladine Maribor
Št. obisk.:	127
<p>Zveza prijateljev mladine Maribor je že desetič razpisala natečaj za najboljši slogan proti nestrpnosti v sklopu projekta <i>100 ljudi – 100 čudi</i>. Tema projekta, v katerega se je v letošnjem letu vključil tudi CJKD Sinagoga Maribor, je bila <i>Judje so (l)judje</i>. V ta namen smo pripravili pedagoški program za dijake mariborskih srednjih šol na temo judovske zgodovine in kulture. Dijakom smo uvodoma predstavili mariborsko sinagogo in judovstvo ter jih s pomočjo aktualne razstave seznanili z judovskimi jeziki in s hebrejsko pisavo. Ker se je novo judovsko leto 5777 začelo le nekaj dni pred izvedbo teh programov, smo dijakov dali nalogo, da zapišejo to letnico s hebrejskimi črkami. Ob premierni izvedbi programa so bile izvedene še tri ponovitve.</p>	
	

Program:	SINAGOGA, JUDOVSTVO IN JUDOVSKI JEZIKI , pedagoški program za študente
Datum:	17. 10. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	-
Št. obisk.:	82
<p>Pedagoški program <i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> smo izvedli tudi za študente Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru. V sklopu programa smo študentom uvodoma predstavili zgodovino Judov, s poudarkom na naselitvi Judov na evropskih in slovenskih tleh, jih seznanili z judovsko tradicijo, vsakdanjkom in kulturo, nato pa še popeljali po razstavi <i>Judovski jeziki</i>. Ob koncu programa smo tudi študentom dali nalogo, da zapišejo letnico judovskega leta s hebrejskimi črkami. V sklopu tega programa smo izvedli dve ponovitvi.</p>	

Program:	100 LJUDI – 100 ČUDI: JUDJE SO (L)JUDJE , zaključna prireditev projekta
Datum:	16. 11. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Zveza prijateljev mladine Maribor
Št. obisk.:	15
<p>Ob mednarodnem dnevu strpnosti je v Sinagogi Maribor potekala zaključna prireditev projekta Zveze prijateljev mladine Maribor <i>100 ljudi – 100 čudi: Judje so (l)judje</i>. Avtorji in sodelavci projekta skušajo z njim zlasti srednješolsko mladino senzibilizirati za vse oblike sovraštva in nestrpnosti ter jih opogumiti k sooblikovanju strpnejše družbe. V sklopu programa so vsako leto pripravljene različne tematske delavnice, te so bile v letu 2016 posvečene spoznavanju Judov, njihove zgodovine in kulture, ter so tako deloma potekale tudi v Sinagogi Maribor, udeleženci delavnic pa so obenem</p>	

pozvani tudi k pripravi sloganov na temo strpnosti. Na zaključni prireditvi so obiskovalce nagovorili koordinatorica projekta Tadeja Dobaj in v. d. direktorice CJKD Sinagoga Maribor Marjetka Bedrač ter po ogledu kratkega dokumentarnega filma *Preživetje v Sarajevu* še dr. Igor Vojtic, podpredsednik Judovske skupnosti Slovenije. Ob zaključku dogodka je bilo razglašanih pet najboljših sloganov projekta *100 ljudi – 100 čudi: Judje so (l)judje*.

©Almira Catović,
almiracatovic.wordpress.com

Program:	JUDOVSTVO IN SINAGOGA, andragoški program
Datum:	14. 12. 2016
Lokacija:	CJKD Sinagoga Maribor
Partnerji:	Univerza za tretje življenjsko obdobje
Št. obisk.:	37

Andragoški program smo izvedli v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje pri Mariborski knjižnici v sklopu njihovega programa *Potujemo po Sloveniji – Silvestrski objem*. Udeležencem smo predstavili zgodovino judovstva na Slovenskem in v Mariboru in mariborsko sinagogo ter jih popeljali po aktualni razstavi. Ob zaključku programa je nastopil kitarist Sebastijan Lukovnjak iz zasedbe Leonart, ki je zapel pesem Kajetana Koviča *Moje mesto*.

2.2.8 POSTPRODUKCIJA – POPULARIZACIJA

Koordinatorica programa: **MARJETKA BEDRAČ**

Program:	KLARA KUKOVEC, projekcija filma
Datum:	10. 3. 2016
Lokacija:	Vetrinjski dvor, Maribor
Partnerji:	Društvo popotnikov Vagant Maribor
Št. obisk.:	70

Na pobudo Društva popotnikov Vagant Maribor je bila za člane društva izvedena projekcija filma *Klara Kukovec*. Film sta predstavili Marjetka Berlič in Marjetka Bedrač, projekcijo pa je pospremlilo predavanje Mojce Horvat o življenju in delu Klare Kukovec, prve ženske z zasebno zdravniško ordinacijo v Mariboru.

Program:	OPROSTITE NAM, OPROSTITE NAM, O VI MRTVI! JUDOVSKI VOJAKI AVSTRO-OGRSKE VOJSKE NA SOŠKI FRONTI , dokumentarna razstava
Datum:	1. 5. – 17. 6. 2016
Lokacija:	Veleposlaništvo Republike Slovenije v Washingtonu
Partnerji:	Veleposlaništvo Republike Slovenije v Washingtonu
Št. obisk.:	ni podatka
<p>V sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Washingtonu je bila v letu 2015 razstava <i>Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki avstro-ogrske vojske na soški fronti</i> posojena na gostovanja v Združene države Amerike. Razstava prikazuje usodo judovskih vojakov avstro-ogrske vojske, ki so se odlikovali v bojih na soški fronti, pozneje pa kljub temu niso ubežali nacističnemu preganjanju med drugo svetovno vojno. Avtorja razstave dr. Petra Svoltjšak in dr. Renato Podbersič sta razstavo, v mariborski sinagogi je bila premierno prikazana v letu 2011, zasnovala kot dokumentarni pregled, razdeljen v več vsebinskih sklopov, dopoljenih z bogatim slikovnim gradivom. Po uspešnih predstavitev razstave v Clevelandu v letu 2015 jo je slovensko veleposlaništvo v letu 2016 razstavilo v svojih prostorih v Washingtonu.</p>	

Program:	PO SLEDEH JUDOVSKJE DEDIŠČINE NA SLOVENSLEM , dokumentarna razstava
Datum:	12. 7. – 5. 9. 2016
Lokacija:	TIC Dolenjske Toplice
Partnerji:	TIC Dolenjske Toplice
Št. obisk.:	150
<p>Z razstavo <i>Po sledih judovske dediščine na Slovenskem</i> smo gostovali tudi v Dolenjskih Toplicah, kjer je bila na ogled v tamkajšnjem turistično-informativnem centru. Odprtja razstave se je udeležilo približno petdeset obiskovalcev, razstavo pa je predstavil njen avtor dr. Janez Premk.</p>	
	

2.3 PROGRAMI – STATISTIKA OBISKA PO PRIREDITVAH

	Realizacija 2016
Skupno letno število javnih kulturnih prireditev (predstav, koncertov, razstav ...)	87
Skupno število obiskovalcev prireditev (razen festivalov)	1973
Skupno število obiskovalcev razstav v Sinagogi	3757
Skupno število obiskovalcev razstav na gostovanjih	1742
Število obiskovalcev na spletni strani zavoda v koled. letu	5625

	Št. dogodkov	Št. obiskovalcev
Letno število premiernih dogodkov v lastni produkciji	34	976
<i>Slovenski kulturni praznik, dan odprtih vrat, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 2. 2016</i>	1	75
<i>Slovenski kulturni praznik, vodstvo po razstavi, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 2. 2016</i>	1	36
<i>Tu b'ševat, ustvarjalna delavnica za predšolsko in osnovnošolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 2. 2016</i>	1	21
<i>Kontra-kvartet, koncert klezmer glasbe, CJKD Sinagoga Maribor, 31. 3. 2016</i>	1	32
<i>Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst V, predstavitev zbornika, CJKD Sinagoga Maribor, 1. 4. 2016</i>	1	15
<i>Judovski običaji, pedagoška program za osnovno- in srednješolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 1. 4. 2016</i>	1	16
<i>Purim, ustvarjalna delavnica za predšolsko in osnovnošolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 4. 2016</i>	1	21
<i>Zgodovina Judov in mariborske sinagoge, predavanje za študente zgodovine, CJKD Sinagoga Maribor, 10. 5. 2016</i>	1	11
<i>Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi, odprtje razstave, CJKD Sinagoga Maribor, 10. 5. 2016</i>	1	40
<i>Kamnite solze: Spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi, dokumentarna razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 10. 5. - 10. 6. 2016</i>	1	168
<i>Mariborska sinagoga, predstavitevno predavanje za turistične delavce, CJKD Sinagoga Maribor, 13. 5. 2016</i>	1	12
<i>Mariborska sinagoga, predstavitevno predavanje za izraelske novinarje, CJKD Sinagoga Maribor, 31. 5. 2016</i>	1	6
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi, pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 1. 6. 2016</i>	1	12
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi, pedagoški program za študente, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 6. 2016</i>	1	7
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi, pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 21. 6. 2016</i>	1	27
<i>Vid Morpurgo in njegov čas, odprtje razstave, CJKD Sinagoga Maribor, 14. 6. 2016</i>	1	40
<i>Vid Morpurgo in njegov čas, predstavitevno vodenje za turistične delavce, CJKD Sinagoga Maribor, 17. 6. 2016</i>	1	2
<i>Izdelaj si svojo knjigo, ustvarjalna delavnica, CJKD Sinagoga Maribor, 3. 8. 2016</i>	1	4
<i>Evropski dnevi judovske kulture 2016, dan odprtih vrat, CJKD Sinagoga Maribor, 4. 9. 2016</i>	1	41
<i>Evropski dnevi judovske kulture 2016, vodenje po razstavi, CJKD Sinagoga Maribor, 4. 9. 2016</i>	2	11

Javni zavod: CJKD SINAGOGA MARIBOR
KULTURA

<i>Vid Morpurgo in Ampelea: judovsko podjetništvo v 19. in 20. stoletju</i> , predavanje, CJKD Sinagoga Maribor, 4. 9. 2016	1	32
<i>Judovski jeziki</i> , odprtje razstave, CJKD Sinagoga Maribor, 6. 9. 2016	1	40
<i>Judovski jeziki</i> , predstavitveno vodenje za turistične delavce, CJKD Sinagoga Maribor, 23. 9. 2016	1	5
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 29. 9. 2016	1	30
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 4. 10. 2016	1	39
<i>Judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 13. 10. 2016	1	31
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za študente, CJKD Sinagoga Maribor, 17. 10. 2016	1	23
<i>Ta veseli dan kulture</i> , dan odprtih vrat, CJKD Sinagoga Maribor, 3. 12. 2016	1	16
<i>Judje na Goriškem</i> , odprtje razstave, CJKD Sinagoga Maribor, 5. 12. 2016	1	20
<i>Judje na Goriškem</i> , dokumentarna razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 5. 12. 2016 - (v teku)	1	86
<i>Judje na Goriškem</i> , predstavitveno vodenje za turistične delavce, CJKD Sinagoga Maribor, 12. 12. 2016	1	7
<i>Judovstvo in sinagoga</i> , andragoški program, CJKD Sinagoga Maribor, 14. 12. 2016	1	37
<i>Judje na Goriškem</i> , dan odprtih vrat, CJKD Sinagoga Maribor, 21. 12. 2016	1	13
Letno število ponovitev, organizacije gostovanj (postprodukcija)	32	2486
<i>Holokavst 1933-1945 (Pogum, da se spominjamo)</i> , dokumentarna razstava, Šolski center Postojna, 5. - 21. 1. 2016	1	420
<i>Anini mariborski vrstniki</i> , dokumentarna razstava, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta, 11. - 14. 1. 2016	1	160
<i>Klara Kukovec</i> , projekcija filma, Mini teater, Ljubljana, 18. 1. 2016	1	35
<i>Po sledih judovske dediščine na Slovenskem</i> , dokumentarna razstava, Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana, 19. - 31. 1. 2016	1	100
<i>Anini mariborski vrstniki</i> , dokumentarna razstava, OŠ Starše, 25. 1. - 19. 2. 2016	1	288
<i>Zvezdna proga - razstava o holokavstu</i> , dokumentarna razstava, OŠ Pesnica, 28. 1. - 27. 2. 2016	1	304
<i>Anini mariborski vrstniki</i> , dokumentarna razstava, OŠ Mislinja, 29. 2. - 4. 4. 2016	1	100
<i>Klara Kukovec</i> , projekcija filma, Vetrinjski dvor, Maribor, 10. 3. 2016	1	70
<i>Romi v gibanju</i> , dokumentarna razstava, OŠ Janka Padežnika Maribor, 6. - 22. 4. 2016	1	220

<i>Judovski običaji</i> , pedagoška program za osnovno- in srednješolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 7. 4. 2016	3	73
<i>Porajmos - zamolčani genocid nad Romi, Slovenski Judje: Zgodovina in holokavst IV</i> , predstavitev zbornikov, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, 8. 4. 2016	1	30
<i>Judovski običaji</i> , pedagoška program za osnovno- in srednješolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 25. 4. 2016	2	22
<i>Judovski običaji</i> , pedagoška program za osnovno- in srednješolsko mladino, CJKD Sinagoga Maribor, 9. 5. 2016	2	54
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 6. 6. 2016	1	28
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 6. 2016	1	59
<i>Kamnite solze: spominjanje in učenje o holokavstu in genocidu nad Romi</i> , pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 21. 6. 2016	3	93
<i>Po sledih judovske dediščine na Slovenskem</i> , dokumentarna razstava, TIC Dolenjske Toplice, 12. 7. - 5. 9. 2016	1	150
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 4. 10. 2016	1	20
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 7. 10. 2016	1	19
<i>100 ljudi - 100 čudi: Judje so (l)judje</i> , pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 10. 10. 2016	1	19
<i>Judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 13. 10. 2016	1	28
<i>100 ljudi - 100 čudi: Judje so (l)judje</i> , pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 13. 10. 2016	2	73
<i>Sinagoga, judovstvo in judovski jeziki</i> , pedagoški program za študente, CJKD Sinagoga Maribor, 17. 10. 2016	1	59
<i>100 ljudi - 100 čudi: Judje so (l)judje</i> , pedagoški program za srednješolce, CJKD Sinagoga Maribor, 20. 10. 2016	1	35
<i>Judovski jeziki</i> , pedagoški program za osnovnošolce, CJKD Sinagoga Maribor, 30. 11. 2016	1	27
Število koprodukcij z organizacijami iz Slovenije	16	1024
<i>Delovno srečanje z dr. Chavo Baruch</i> , seminar za pedagoške delavce, CJKD Sinagoga Maribor, 24. 1. 2016	1	11
<i>Ko se zdani</i> , projekcija filma, Mariborska knjižnica, 25. 1. 2016	1	25

Javni zavod: CJKD SINAGOGA MARIBOR
KULTURA

<i>Vsako leto eno ime: France Punčuh</i> , mednarodno znanstveno srečanje, Univerzitetna knjižnica Maribor, 27. 1. 2016	1	44
<i>Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta</i> , odprtje razstave, CJKD Sinagoga Maribor, 27. 1. 2016	1	40
<i>Porajmos - zamolčani genocid nad Romi</i> , predstavitev zbornika, CJKD Sinagoga Maribor, 8. 2. 2016	1	36
<i>Slovenski pravični med narodi</i> , predstavitev knjige, CJKD Sinagoga Maribor, 17. 3. 2016	1	14
<i>Mariborska sinagoga</i> , predstavitev knjige, CJKD Sinagoga Maribor, 22. 3. 2016	1	27
<i>Šoa - spominjajmo se</i> , kulturni program dijakov II. gimnazije Maribori, CJKD Sinagoga Maribor, 30. 3. 2016	1	25
<i>Dan spomina na žrtve holokavsta v Sloveniji</i> , spominska prireditev, CJKD Sinagoga Maribor, 21. 4. 2016	1	18
<i>"Naredite mi to deželo znova nemško" - 75 let od začetka 2. svetovne vojne v Mariboru</i> , vodeni sprehod, Maribor, 26. 4. 2016	1	130
<i>Noč, ko so violine obmolknile</i> , spominska prireditev, Židovski trg, 29. 7. 2016	1	30
<i>Irena Zemljič Gajser: Emanacija simbolov</i> , odprtje razstave s koncertom judovske glasbe, Grad Negova, 4. 9. 2016	1	12
<i>Gregor Radonjič: Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov</i> , odprtje razstave, Židovski trg in CJKD Sinagoga Maribor, 24. 9. 2016	1	70
<i>Gregor Radonjič: Skoraj nevidno: Zidovi judovskih getov</i> , fotografska razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 24. 9. - 14. 10. 2016	1	517
<i>Judovski jeziki</i> , ustvarjalna delavnica, CJKD Sinagoga Maribor, 3. 11. 2016	1	10
<i>100 ljudi - 100 čudi: Judje so (l)judje</i> , zaključna prireditev projekta, CJKD Sinagoga Maribor, 16. 11. 2016	1	15
Število koprodukcij z organizacijami iz tujine	3	2851
<i>Tvegali so življenje: Poljaki, ki so reševali Jude v času holokavsta</i> , dokumentarna razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 27. 1. - 20. 4. 2016	1	780
<i>Vid Morpurgo in njegov čas</i> , dokumentarna razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 14. 6. - 5. 9. 2016	1	1275
<i>Judovski jeziki</i> , dokumentarna razstava, CJKD Sinagoga Maribor, 6. 9. - 5. 12. 2016	1	796
Število mednarodnih gostovanj lastne produkcije	1	ni podatka
<i>Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki avstro-ogrške vojske na soški fronti</i> , dokumentarna razstava, Veleposlaništvo Republike Slovenije v Washingtonu, 1. 5. - 17. 6. 2016	1	ni podatka
Število gostovanj slovenske produkcije v Mariboru	1	135
<i>Holokavst</i> , razstava likovnih del učencev OŠ Janka Glazerja Ruše, CJKD Sinagoga Maribor, 21. 4. - 9. 5. 2016	1	135

Javni zavod: CJKD SINAGOGA MARIBOR
KULTURA

Poročilo pripravili:

Marjetka Bedrač,
Liljana Matjašič

3. RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 TEMELJNE RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN USMERITVE

Javni zavod Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor je v skladu s *Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava* in *Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov* posredni proračunski uporabnik.⁹

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svojih nalog iz¹⁰:

- proračuna Mestne občine Maribor,
- državnega proračuna,
- iz drugih javnih virov,
- z vstopninami,
- s plačili za storitve ter prodajo proizvodov in blaga na trgu,
- s sponzorstvi, z donacijami in darili,
- s sredstvi, pridobljenimi na domačih in mednarodnih javnih natečajih,
- iz drugih virov v skladu z veljavnimi predpisi.

Zavod si prizadeva za pridobivanje evropskih sredstev, še posebej na področju zaposlitve¹¹.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah¹²,
- Zakona o računovodstvu¹³,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹⁴,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna¹⁵,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁶,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu ZR¹⁷,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹⁸,

---

⁹ Razvidno iz registra proračunskih uporabnikov, objavljenega na spletni strani Ministrstva za javno upravo <http://www.ujp.gov.si/dokumenti/dokument.asp?id=127>.

¹⁰ Določilo prvega odstavka 29. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za judovsko kulturno dediščino Sinagoga Maribor.

¹¹ Določilo drugega odstavka 29. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za judovsko kulturno dediščino Sinagoga Maribor.

¹² Zakon o javnih financah, Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617.

¹³ Zakon o računovodstvu, Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE.

¹⁴ Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11 in 86/16.

¹⁵ Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10.

¹⁶ Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12 in 100/15.

¹⁷ Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu, Uradni list RS, št. 108/13.

- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹⁹,
- Slovenski računovodski standardi²⁰.

Računovodstvo zavoda Sinagoga Maribor zagotavlja podatke oziroma informacije o poslovni in finančni uspešnosti javnega zavoda ter o njenem premoženjskem in finančnem stanju za notranje in zunanje uporabnike informacij. Računovodstvo Sinagoge Maribor je zasnovano tako, da zagotavlja usklajenost računovodskih podatkov in informacij z *Zakonom o računovodstvu* in *Slovenskimi računovodskimi standardi*.

Pri računovodenju in pri pripravi računovodskih izkazov uporablja Sinagoga Maribor temeljne računovodske predpostavke in splošna pravila o vrednotenju:

- časovno neomejenost delovanja,
- dosledno stanovitnost, upoštevanje resnične in poštene predstavitve,
- nastanek poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi so sestavljeni na predpostavki, da bo Sinagoga Maribor nadaljevala poslovanje v dogledni prihodnosti.

Računovodsko obravnavanje ekonomskih kategorij je opredeljeno v *Pravilniku o računovodstvu* in se ne more spreminjati glede na trenutne poslovne koristi Sinagoge Maribor. Če je v različnih obdobjih različno, je treba prikazati razloge za takšne spremembe in njihove posledice. Računovodstvo zagotavlja resnično in pošteno vrednotenje posameznih ekonomskih kategorij in upošteva spremembe posameznih cen.

Računovodstvo obravnava spremembe ekonomskih kategorij skladno z nastankom poslovnih dogodkov. Da bi se torej poslovni izid izrazil vrednostno, morajo biti pri vsakem vzporejanju prihodkov in odhodkov prihodki obremenjeni samo z ustreznimi odhodki, ne glede na prejeme in izdatke.

Poslovanje Sinagoge Maribor upošteva pri izbiranju računovodskih usmeritev in odločanju o njih uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov kakovostne značilnosti računovodenja, in sicer: razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Zanesljivost zagotavlja z izpolnjevanjem treh zahtev:

- previdnost,
- prednost vsebine pred obliko,
- pomembnost.

Številni poslovni dogodki so povezani z negotovostjo, zato so računovodski izkazi pripravljani s primerno previdnostjo. Pozitivni poslovni izid se izkaže šele takrat, ko je očit in potrjen, negativni pa, ko postane možen. Pri računovodskem pojasnjevanju listin je treba dati prednost vsebini pred obliko.

---

¹⁸ Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15.

¹⁹ Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15 in 84/16.

²⁰ Slovenski računovodski standardi, Uradni list RS, št. 118/05, 10/06 – popr., 58/06, 112/06 – popr., 112/06 – popr., 3/07, 12/08, 119/08, 1/10, 90/10 – popr., 80/11, 2/12, 64/12, 94/14, 2/15 – popr., 95/15 in 98/15.

3.2 VREDNOTENJE IN IZKAZOVANJE POSTAVK

Posamezne postavke v računovodskih izkazih za leto 2016 so ovrednotene v skladu s pravili vrednotenja, določenimi v *Zakonu o računovodstvu* in *Slovenskih računovodskih standardih* ter v *Pravilniku o računovodstvu*.

Uporaba omenjenih predpisov zadošča za resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti Sinagoge Maribor, njenega finančnega položaja in poslovnega izida.

3.3 REDNI LETNI POPIS

Pred zaključkom poslovnih knjig za leto 2016 je bil opravljen redni letni popis sredstev in obveznosti do virov sredstev. Popisna komisija je popisala vsa sredstva in obveznosti na dan 31. 12. 2016. Podatke o dejanskem stanju je primerjala s podatki v poslovnih knjigah. Inventurnih razlik ni ugotovila.

3.4 RAZKRITJA PODATKOV V BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2016

Bilanca stanja prikazuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega obračunskega obdobja in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja.

3.4.1 SREDSTVA

Sredstva (aktiva) so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:

1. dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju,
2. kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitve.

Tabela 1: Pregled dolgoročnih sredstev na dan 31. 12. 2016 po nabavni, odpisani in neodpisani vrednosti s stopnjo odpisanosti v EUR (s centi)

konto	Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost	Stopnja odpisanosti
1	2	3	4	5	5=4/3*100
0030	Licence za računalniške programe	350,00	350,00	0,00	100,00
003	Premoženjske pravice	350,00	350,00	0,00	100,00
0050	Druga neopredmetena osnovna sredstva	2.447,21	2.447,21	0,00	100,00
005	Druga neopredmetena osnovna sredstva	2.447,21	2.447,21	0,00	100,00
0070	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji ali izdelavi	1.403,00	0,00	1.403,00	0,00
007	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji ali izdelavi	1.403,00	0,00	1.403,00	0,00
0200	Nabavna vrednost zemljišč	10.137,22	0,00	10.137,22	0,00
0210	Nabavna vrednost upravnih in poslovnih zgradb	619.613,60	2.241,31	617.372,29	0,36
02	Nepremičnine	629.750,82	2.241,31	627.509,51	0,36
0400	Pohištvo za opravljanje dejavnosti	22.290,03	22.139,59	150,44	99,33
0403	Nabavna vrednost druge pisarniške opreme	1.752,61	0,00	1.752,61	0,00
040	Oprema	24.042,64	22.139,59	1.903,05	92,08
0413	Drug drobn inventar	14.476,55	14.476,55	0,00	100,00
041	Drobn inventar	14.476,55	14.476,55	0,00	100,00
0450	Umetniška dela	8.581,00	0,00	8.581,00	0,00
045	Druga opredmetena osnovna sredstva	8.581,00	0,00	8.581,00	0,00
	Skupaj	681.051,22	41.654,66	639.396,56	6,12

Sinagoga Maribor zagotavlja vire za nabavo opredmetenih dolgoročnih sredstev v dogovoru z ustanoviteljem iz lastnih virov (projektov) in po pogodbi z ustanoviteljem kot sredstva prejeta v upravljanje ter z donacijami. V letu 2015 so nastopili razlogi, zaradi katerih je bilo potrebno na novo urediti medsebojna razmerja z ustanoviteljico javnega zavoda Mestno občini Maribor (odslej MO Maribor) glede sredstev v upravljanju. MO Maribor smo o tem obvestili z dopisom dne 16. 12. 2015, št. dokumenta 210/2015, in z dopisom z dne 2. 2. 2017, št. dokumenta 27/2017, s katerima smo pojasnili razloge, zaradi katerih je potrebno uskladiti in urediti medsebojna razmerja s sklenitvijo nove pogodbe o upravljanju. Podatki o višini obveznosti za sredstva v upravljanju še niso usklajeni s terjatvami za sredstva v upravljanju, ki jih do Sinagoge Maribor izkazuje MO Maribor. Ta se do zaključka tega poročila še ni odzvala na pobudo z dne 16. 12. 2015 in 2. 2. 2017.

Gre za pripoznanje:

- obnovljenega objekta nekdanje židovske Sinagoge iz prve četrtine 13. stoletja, ki je evidentirana v register nepremičnin kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo²¹, katere vrednost je po *Zakonu o množičnem vrednotenju nepremičnin*²² ocenjena v višini 557.392,00 EUR;
- stanovanja v samostoječi stavbi z dvema stanovanjema na lokaciji Taborska ulica 13 – Ruška cesta 6, ki je po *Zakonu o množičnem vrednotenju nepremičnin* ocenjeno v višini 61.209,00 EUR. Stanovanje pripada Sinagogi Maribor na podlagi pravnomočnega sklepa o dedovanju Okrajnega sodišča Maribor, št. dokumenta ID 1435/2008 z dne 20. 1. 2014, v primeru zapuščine Anice Ivasović;
- umetniških del Marina Ivasovića, po seznamu, na katerem so 203 likovna dela, z ocenjeno vrednostjo 8.581,00 EUR, ki pripadajo Sinagogi Maribor na podlagi pravnomočnega sklepa o dedovanju Okrajnega sodišča Maribor, št. dokumenta ID 1435/2008 z dne 20. 1. 2014, v primeru zapuščine Anice Ivasović.

Amortizacija je bila obračunana v višini popravkov vrednosti dolgoročnih sredstev v skladu s *Pravilnikom o načinih in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev* in znaša skupaj 2.640,86 EUR. V celoti se pokriva v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

Tabela 2: Pregled kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev na dan 31. 12. 2016 v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2015 v EUR (s centi)

konto	Vrste kratkoročnih sredstev in AČR	Vrednost po stanju 31.12.2016	Vrednost po stanju 31.12.2015	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
10	Denarna sredstva v blagajni	180,36	191,32	94,27
11	Dobroimetje pri bankah	41.397,57	50.507,85	81,96
12	Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	0,00	0,00	
13	Dani predujmi in varščine	0,00	0,00	
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	5.224,03	4.870,98	107,25
17	Druge kratkoročne terjatve	46,94	5,95	788,91
19	AČR	1.503,60	1.675,32	89,75
	Skupaj	48.352,50	57.251,42	84,46

Dobroimetje pri bankah, ki so izkazana v višini 41.397,57 EUR, so sredstva na računu Sinagoge Maribor na dan 31. 12. 2016, odprtem pri Upravi RS za javna plačila, Območna enota Slovenska Bistrica. Sinagoga nima poslovnih računov odprtih pri poslovnih bankah.

²¹ Nepremičnina je evidentirana v register nepremičnin kulturne dediščine, evidenčna številka enote 625, ime enote Maribor-Sinagoga.

²² Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, Uradni list RS, št. 50/06, 87/11, 40/12 – ZUJF in 22/14 – odl. US.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN predstavljajo terjatve do občine ustanoviteljice in znašajo 5.224,03 EUR in kratkoročna terjatev do državnih in drugih institucij za preveč plačan davek od dohodka pravnih oseb.

Aktivne časovne razmejitve, izkazane v višini 1.503,60 EUR, predstavljajo kratkoročno odložene odhodke souporabe prostora Pokrajinskega muzeja Maribor za skladiščenje podedovanih umetniških del.

3.4.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Tabela 3: Pregled kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev po vrstah za leto 2016 ter primerjava s predhodnim letom v EUR (s centi)

konto	Vrste kratkoročnih obveznosti in PČR	Vrednost po stanju 31.12.2016	Vrednost po stanju 31.12.2015	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
20	Kratkoročne obveznosti za prejete varščine	0,00	0,00	
21	Obveznosti za čiste plače in nadomestilo plače	4.191,24	2.953,12	141,93
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.241,23	5.020,96	24,72
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	669,73	1.157,43	57,86
24	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	0,00	0,00	
29	PČR	1.582,51	6.206,92	25,50
	Skupaj	7.684,71	15.338,43	50,10

Obveznosti za čiste plače in nadomestilo plače, izkazane v višini **4.191,24 EUR**, so obveznosti do zaposlenih za mesec december 2016, ki so bile poravnane v januarju 2017.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi, izkazane nas dan 31.12.2016 znašajo 1.241,23 EUR in zapadejo v plačilo v letu 2017.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so izkazane v višini 669,73 EUR in predstavljajo obveznosti za prispevke in davke na plače za mesec december 2016, ki so bile poravnane v januarju 2017.

Pasivne časovne razmejitve predstavljajo nagrado delodajalcu za preseganje kvote zaposlovanja invalidov, kot to izhaja iz odločbe, ki jo je izdal Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS v višini 1.571,47 EUR.

Sredstva za izvajanje projekta STONE TEARS (Kamnite solze), ki se izvaja več let, smo v preteklem letu evidentirali med odložene odhodke. V letu 2016 smo sredstva v višini 4.634,45 EUR prenesli med prihodke.

Tabela 4: Pregled lastnih virov in dolgoročnih obveznosti po vrstah za leto 2016 ter primerjava s predhodnim letom v EUR (s centi)

konto	Vrste lastnih virov in dolgoročnih obveznosti	Vrednost po stanju 31.12.2016	Vrednost po stanju 31.12.2015	Indeks
1	2	3	4	5=3/4*100
9200	Dolgoročno odloženi prihodki	8.652,96	9.898,16	87,42
9800	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje - MOM	639.396,56	698.439,42	91,55
98530	Nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki 2012	11.514,23	11.514,23	100,00
98531	Nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki 2013	9.290,00	9.290,00	100,00
98532	Nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki 2014	8.028,07	8.028,07	100,00
98533	Nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki 2015	3.182,53	3.182,53	100,00
98534	Nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki 2016			
	Skupaj	676.881,82	737.169,88	91,82

Dolgoročno odloženi prihodki, v višini 8.652,96 EUR, se nanašajo na prejete donacije, ki jih bo zavod uporabil pri izvedbi nekaterih načrtovanih projektov. Del dolgoročno odloženih odhodkov v višini 1.245,20 EUR smo koristili za financiranje projekta STONE TEARS. Dolgoročno odloženi so tudi odloženi prispevki, v višini 3.006,97 EUR, za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki se zavodu prizna zaradi preseganja kvote za vsakega invalida, zaposlenega pri njem nad predpisano kvoto.

Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje na dan 31. 12. 2016 znašajo 639.396,56 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za znesek amortizacije, pripoznane v letu 2016 v višini 2.640,86 EUR, ter zmanjšala za 56.402,00 EUR zaradi urejanja medsebojnih razmerij glede obveznosti prejetih v upravljanje, kar je opisano v poglavju 3.4.1 Sredstva.

Presežek prihodkov nad odhodki leta 2012, 2013, 2014 in 2015 znaša skupaj 32.014,83 EUR. V letu 2016 ni ugotovljen presežek prihodkov nad odhodki ali presežek odhodkov nad prihodki.

3.5 POJASNILA K IZKAZU IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV – DOLOČENIH UPORABNIKOV OD 1. 1. DO 31. 12. 2016

Sinagoga Maribor je v letu 2016 razporejala stroške na posamezne projekte na podlagi dejansko nastalih stroškov. Zavod pri izvajanju in financiranju projektov spoštuje načelo namenske porabe sredstev kar pomeni, da se sredstva, pridobljena za določen projekt, za ta projekt tudi porabijo.

Stroški posameznega projekta se členijo po vrstah stroškov. Odhodki posameznega projekta se obračunavajo skladno z dinamiko obračunavanja prihodkov v skladu z realizacijo projektov in v skladu s pogodbami, sklenjenimi z naročniki.

3.5.1 PRIHODKI

Največji delež prihodkov predstavljajo prihodki po pogodbi z Mestno občino Maribor za izvajanje dejavnosti v javnem interesu, za katere je bil zavod ustanovljen.

Zavod je v letu 2016 ustvaril še:

- prihodke Ministrstva za kulturo za izvedbo projekta *Judje na Goriškem*,
- evropskih skladov oziroma mednarodne organizacije IHRA, pridobljenimi na osnovi projekta *Šoa – spominjamo se* in za izvedbo projekta *Stone Tears*,

- prihodke od prodaje storitev doma, s prodajo vstopnic za razstave in
- prihodke iz naslova donacij.

Tabela 5: Pregled prihodkov po vrstah doseženih v letu 2016 v primerjavi s podatki v predhodnem letu v EUR (s centi)

zap. št.	Vrste prihodkov	Prihodki 2016	Prihodki 2015	Indeks
1	2	3	4	5=3/4*100
76000	Prihodki iz sredstev javnih financ, namenjenih pokrivanju stroškov proizvodov in storitev - MOM	94.398,86	77.430,50	121,91
76001	Prihodki iz sredstev javnih financ, namenjenih pokrivanju stroškov proizvodov in storitev - Ministrstvo za kulturo	2.379,60	0,00	
7600	Prihodki iz sredstev javnih financ, namenjenih pokrivanju stroškov proizvodov in storitev	96.778,46	77.430,50	124,99
7601	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev - vstopnine	1.914,00	1.685,00	113,59
76030	Prihodki od donacij, namenjenih pokrivanju stroškov proizvodov in storitev - sredstva drugih evropskih institucij	9.919,61	12.773,36	77,66
76031	Prihodki od donacij, namenjenih pokrivanju stroškov proizvodov in storitev	500,00	300,00	166,67
7639	Drugi prihodki		0,36	0,00
	Skupaj	109.112,07	92.189,22	124,99

3.5.2 ODHODKI

Sinagoga Maribor ugotavlja odhodke na podlagi stroškov po stroškovnih mestih: Splošni materialni stroški in stroški dela, funkcionalni stroški objekta ter programski stroški, ločeni za programe ŠOA- spominjajmo se, EDJK, projekt STONE TEARS, projekt MORPURGI, projekt DAN ODPRTIH VRAT in projekt JUDJE NA GORIŠKEM.

Tabela 6: Pregled odhodkov po vrstah v letu 2016 v EUR (s centi)

konto	Vrste odhodkov	Odhodki tekočega obračunskega obdobja	Delež
1	2	3	4
4602	Stroški energije	3.516,21	
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	120,00	
4604	Odpisi drobnega inventarja	755,99	
4605	Stroški strokovne literature	34,96	
4606	Stroški pisarniškega materiala	697,35	
4609	Drugi stroški materiala	861,97	
460	Stroški materiala	5.986,48	5,49
4611	Stroški storitev tekočega in investicijskega vzdrževanja	2.206,30	
4612	Stroški zavarov. premij ter plačilnega in bančnega prometa	984,70	
4613	Stroški intelektualnih storitev	16.911,86	
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev	1.928,33	
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom	930,31	
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti	3.401,91	

4617	Stroški reprezentance		
4619	Stroški drugih storitev	17.075,12	
461	Stroški storitev	43.438,53	39,81
462	Stroški amortizacije	0,00	0,00
4640	Plače zaposlenih	41.540,92	
4641	Nadomestila plač zaposlenih	6.379,99	
4642	Povračila zaposlenim	2.510,03	
4643	Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	96,44	
4644	Regres za letni dopust	1.240,73	
4645	Drugi prejemki iz delovnega razmerja	0,00	
4646	Prispevki izplačevalca plač, nadomestil, in drugih pre.	7.754,51	
4649	Drugi stroški dela	0,00	
464	Stroški dela	59.522,62	54,55
465	Drugi stroški	164,54	0,15
467	Finančni odhodki	0,00	0,00
468	Drugi odhodki	0,00	0,00
	Skupaj	109.112,17	100,00

Stroški materiala se v največjem deležu nanašajo na stroške energije (električna energija, porabljeni plin za ogrevanje) in stroške pisarniškega materiala ter stroške strokovne literature, ki pa v celotnih odhodkih predstavljajo majhen delež. Drugi stroški materiala predstavljajo predvsem stroške nabave čistil in drobnega potrošnega materiala (žarnice, toaletni papir ipd.).

Stroški storitev predstavljajo drugi največji odhodek in v največjem delu predstavljajo stroške zavarovalnih premij za opremo, intelektualnih storitev (stroški računovodskih storitev, računalniških storitev, prevajanja in stroški svetovalnih storitev podizvajalcev pri izvajanju projektov).

Stroški storitev tekočega vzdrževanja poslovnih prostorov in opreme predstavljajo stroške popravila podesta, storitve pregleda varnostne razsvetljave, storitve servisa stenskega plinskega kotla ter storitev vzdrževanja računalniške opreme ipd.

Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, se nanašajo na izplačila avtorskih honorarjev in izplačila po podjemnih pogodbah s prispevki in davki.

Stroški drugih storitev so predvsem stroški varovanja, stroški seminarjev, konferenc in posvetovanj, stroški promocije, stroški tiskarskih in grafičnih storitev, stroški fotokopiranja in se nanašajo na izvajanje projektov.

Tabela 7: Stroški plač v EUR (s centi)

konto	Vrste odhodkov	Odhodki 2016	Odhodki 2015	Indeks
1	2	3	4	5=3/4*100
4640	Plače zaposlenih	41.540,92	27.578,75	150,63
4641	Nadomestila plač zaposlenih	6.379,99	3.891,42	163,95
4642	Povračila zaposlenim	2.510,03	821,05	305,71
4643	Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	96,44	48,92	197,14
4644	Regres za letni dopust	1.240,73	100,00	1.240,73
4645	Drugi prejemki iz delovnega razmerja	0,00	288,76	
4646	Prispevki izplačevalca plač, nadomestil, in drugih pre.	7.754,51	5.066,85	153,04
4649	Drugi stroški dela	0,00	0,00	
464	Stroški dela	59.522,62	53.382,00	111,50

Stroški plač in nadomestil zaposlenim predstavljajo največji odhodek v celotni strukturi in so bili izplačani v skladu s *Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti*²³, *Zakonom o javnih uslužbencih*²⁴, *Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju*²⁵, *Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju*²⁶, *Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih prejemkov*²⁷ in *Zakonom za uravnoteženje javnih financ*²⁸. Prispevki in davki so bili obračunani in plačani v skladu z zakonskimi določili. Drugi prejemki zaposlenim (povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, stroški prehrane med delom, regres za letni dopust) so bili izplačani v skladu s *Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti* ob upoštevanju uredb o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov in *Zakona o višini povračil v zvezi z delom in nekaterih prejemkov*.

3.5.3 UGOTOVLJENI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI

Ugotovljeni poslovni izid v letu 2016 ne izkazuje niti presežka prihodkov nad odhodki niti presežka odhodkov nad prihodki. Skupni presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja na dan 31. 12. 2016 znaša 32.014,83 EUR.

3.6 POJASNILA IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI OD 1. 1. DO 31. 12. 2016

Dejavnost Sinagoge Maribor se izvaja po projektih, zato se prihodki in odhodki po dejavnostih členijo glede na realizacijo posameznega projekta v letu 2016. Sinagoga Maribor opravlja dejavnosti javne službe v javnem interesu in ne ustvarja prihodkov z izvajanjem gospodarske dejavnosti.

3.7 POJASNILA IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V nadaljevanju razkrivamo podatke o prihodkih in odhodkih v primerjavi s finančnim načrtom in realizacijo v preteklem letu.

---

²³ Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKolP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13 in 106/15.

²⁴ Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF.

²⁵ Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15.

²⁶ Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju, Uradni list RS, št. 73/05, 103/05, 12/06, 36/06, 46/06, 77/06, 128/06, 37/07, 95/07, 112/07, 104/08, 123/08, 21/09, 61/09, 91/09, 3/10, 27/10, 45/10, 62/10, 88/10, 94/10 – ZIU, 10/11, 45/11, 53/11, 86/11, 26/12, 41/12, 90/12, 24/13, 75/13, 79/13, 108/13, 15/14, 43/14, 6/15, 57/15, 98/15, 15/16 in 84/16.

²⁷ Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01 in 40/12 – ZUJF.

²⁸ Zakon za uravnoteženje javnih financ, Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZIAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R).

Tabela 8: Primerjava prihodkov s finančnim načrtom in realizacijo preteklega leta v EUR

PRIHODKI	REALIZIRANO		Finančni načrt 2016	INDEKS 2016/2015
	2016	2015		
I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	102.890	96.627	98.079	106,48
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	102.890	96.627	98.079	106,48
A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	96.425	77.001	96.479	125,23
a. Prejeta sredstva iz proračuna MO Maribor	94.046	77.001	94.100	122,14
a.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)	55.511	37.403	57.600	148,41
a.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve za izvajanje javne službe	38.535	39.598	36.500	97,32
a.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
a.4. Sredstva za štipendije				
a.5. Sredstva za investicije		0		
b. Prejeta sredstva iz drugih občinskih proračunov in javnih zavodov				
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja				
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij				
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev Ministrstva za kulturo	2.379		2.379	
B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	6.464	19.626	1.600	32,94
1. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe:	1.915	1.685	800	113,65
* vstopnice	1.915	1.685	800	113,65
2. Prejete obresti		0		#DEL/0!
3. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
4. Drugi tekoči prihodki		16		
5. Kapitalski prihodki				
6. Prejete donacije:	500	300	800	166,67
* domače	500	300	800	166,67
* tuje				
7. Prejeta sredstva iz proračuna EU				
8. Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	4.050	17.625		
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0	0	0	

Tabela 9: Primerjava odhodkov s finančnim načrtom in realizacijo preteklega leta v EUR

SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	REALIZIRANO		Finančni načrt 2016	INDEKS 2016/2015
	2016	2015		
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	112.008	87.387	130.093	128,17
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	55.511	38.489	57.600	144,23
<u>1. ZAPOSLENI, KI JIH FINANCIRA MO MARIBOR IN LASTNI VIRI</u>				
a. Plače in dodatki	41.271	28.214	53.405	146,28
b. Regres za letni dopust	1.241	100	1.195	1.241,00
c. Povračila in nadomestila	5.365	4.574	3.000	
d. Sredstva za delovno uspešnost povečan obseg dela		0		
e. Sredstva za nadurno delo		98		

f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
g. Drugi izdatki zaposlenim (jub. nagr. odpr., solid. pomoči)		288		
h. Prispevki delodajalcev	7.634	5.215		146,39
C. IZDATKI ZA BLAGO IN STOR. ZA IZVAJANJE JAVNE SL.	56.497	48.898	72.493	115,54
<u>(Priloga C)</u>				
C.1. Splošni stroški delovanja	20.000	22.298	20.000	89,69
C.2. Programski materialni stroški	30.934	17.300	46.930	178,81
C.3. Stroški izvajanja projektov (ki jih ne (so)financira MO Maribor)	5.563	9.300	5.563	
INVESTICIJSKI ODHODKI		0		
2. ODH. IZ NASLOVA PROD. BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0	0	0	

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka je v letu 2016 izkazan presežek odhodkov nad prihodki v višini 9.118,00 EUR. Zavod je v letu 2016 kljub zahtevnim javnofinančnim razmeram uspešno zagotavljal likvidnost in financiranje programov v skladu s finančnim načrtom.

Tabela 10: Pregled splošnih stroškov v EUR

C.1. SPLOŠNI STROŠKI DELOVANJA	Realizacija 2015	Realizacija 2016	Finančni načrt 2016	Indeks 2016/2015
PISARNIŠKI IN SPLOŠNI MATERIAL IN STORITVE	14.724	8.770	7.067	59,6
pisarniški material in storitve	628	370	0	58,9
čistilni material in storitve	291	27	0	9,3
storitve varovanja zgradb in prostorov	1.392	1.439	1.392	103,4
računalniške, računovodske, revizorske, svetovalne storitve	9.215	6.934	5.675	75,2
drugi splošni material in storitve (navedite): prevajalske storitve	3.198		0	0,0
				#DEL/0!
POSEBNI MATERIAL IN STORITVE	9	0	0	#DEL/0!
službene obleke, zdravila				#DEL/0!
drobno orodje in naprave	9	0		#DEL/0!
ENERGIJA, VODA, KOMUNALNE STORITVE IN KOMUNIKACIJE	4.031	4.918	7.000	122,0
električna energija	1.071	1.169	1.100	109,2
poraba kuriv in stroški ogrevanja, poraba druge energije	1.638	2.484	4.000	151,6
voda in komunalne storitve, odvoz smeti	309	141	300	45,6
telefon, teleks, faks, elektronska pošta	869	1.124	1.600	129,3
druge storitve komunikacij in komunale (navedite)	144			#DEL/0!
				#DEL/0!
PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE	0	0	0	#DEL/0!
vzdrževanje in popravila vozil, nadomestni deli za vozila, pristojbine za registracijo vozil, zavarovalne premije za motorna vozila				#DEL/0!
TEKOČE VZDRŽEVANJE	1.969	3.100	4.105	157,4
poslovnih in drugih objektov	1.164	1.951	3.000	167,6
zavarovalne premije za objekte in opremo	623	949	945	152,3
komunikacijske opreme, računalnikov in druge opreme	161	200	160	124,2
drugi izdatki za tekoče vzdrževanje in zavarovanje (navedite)	21			#DEL/0!
				#DEL/0!
NAJEMNINE IN ZAKUPNINE	120	1.807	1.718	95,1
najemnine in zakupnine za poslovne, stanovanjske objekte, garaže, parkirne prostore in za druge objekte		1.807	1.718	95,1
najem računalniške in programske opreme	120	0		#DEL/0!

nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, druga nadomestila za uporabo zemljišča				#DEL/0!
druge najemnine, zakupnine in licenčnine (navedite)				#DEL/0!
				#DEL/0!
KAZNI IN ODŠKODNINE				#DEL/0!
DRUGI OPERATIVNI ODHODKI	1.445	1.405	110	97,2
stroški konferenc, seminarjev in simpozijev	30		0	#DEL/0!
izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih				#DEL/0!
plačila po pogodbah o delu	1.349		0	0,0
plačila za delo preko študentskega servisa				#DEL/0!
sodni stroški, storitve odvetnikov, notarjev in drugo				#DEL/0!
članarine		115	110	#DEL/0!
stroški plačilnega prometa	43	23		53,5
plačila bančnih storitev				#DEL/0!
prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov				#DEL/0!
drugi operativni odhodki (navedite)	23	1.267		5.508,7
				#DEL/0!
SKUPAJ C.1.	22.298	20.000	20.000	89,7

Tabela 11: Pregled programskih stroškov v EUR

C.2. PROGRAMSKI MATERIALNI STROŠKI	Realizacija 2015	Realizacija 2016	Finančni načrt 2016	Indeks 2016/2015
PISARNIŠKI IN SPLOŠNI MATERIAL IN STORITVE	8.996	15.077	20.551	167,6
storitve varovanja zgradb in prostorov				#DEL/0!
založniške in tiskarske storitve, mont. posnetkov	6.499	8.472	10.534	130,4
časopisi, revije, knjige in strokovna literatura	111		0	#DEL/0!
stroški prevajalskih storitev	1.917	6.505	9.917	339,3
stroški oglaševalskih storitev	100	100	100	100,0
izdatki za reprezentanco	369		0	#DEL/0!
POSEBNI MATERIAL IN STORITVE	2.150	7.416	8.495	114,5
drugi posebni material in storitve (npr. za instrumente – navedite)				#DEL/0!
- tehnična izvedba postavitve razstav, režija in montaža, ozvočenje, fotografiranje, pisarniški material	2.150	7.416	8.495	114,5
ENERGIJA, VODA, KOMUNALNE STORITVE IN KOMUNIKACIJE	302	347	516	148,7
poština in kurirske storitve	302	347	516	114,9
PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE	0	1.113	1.400	#DEL/0!
goriva in maziva za prevozna sredstva				#DEL/0!
najem vozil in selitveni stroški				#DEL/0!
drugi prevozni in transportni stroški (navedite)	0	1.113	1.400	#DEL/0!
				#DEL/0!
IZDATKI ZA SLUŽBENA POTOVANJA	883	2.959	8.593	335,1
dnevnice za službena potovanja v državi in tujini	0	322	800	#DEL/0!
hotelske in restavra. storitve v državi in tujini	0	500	2.910	#DEL/0!
stroški prevoza v državi in tujini	883	2.137	2.748	242,0
drugi izdatki za službena potovanja (navedite)		0	2.135	#DEL/0!
				#DEL/0!
NAJEMNINE IN ZAKUPNINE	0	0	0	#DEL/0!
druge najemnine, zakupnine in licenčnine (npr. najem notnega materiala, instrumentov - navedite)				#DEL/0!
				#DEL/0!
DRUGI OPERATIVNI ODHODKI	6.702	4.022	7.375	60,0

plačila avtorskih honorarjev (skupaj):	3.927	3.193	6.155	81,3
* od tega zaposleni				#DEL/0!
* zunanji	3.927	3.193	6.155	81,3
plačila po pogodbah o delu (za program)		701	1.000	142,7
plačila za delo preko študentskega servisa (za program)	527	128	170	132,8
izdatki za strok. izobraževanje zap.(vezani na program. enote)	2.248			#DEL/0!
drugi operativni odhodki (npr. str. tantiem, odkupi predstav - navedite)				#DEL/0!
- zavarovanje razstavnih eksponatov			50	#DEL/0!
SKUPAJ C.2.	19.033	30.934	46.930	162,5

Odgovorni osebi za pripravo letnega poročila sta:

a) za računovodsko poročilo: Zdenka Žunkovič, univ. dipl. ekon., računovodja; Marjetka Bedrač, v. d. direktorice

b) za poslovno poročilo: Marjetka Bedrač, v. d. direktorice

Oseba, odgovorna za računovodsko poročilo:

v. d. direktorice:

PRILOGE:

- Bilanca stanja na dan 31.12.2016
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 01.01.2016 – 31.12.2016
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 01.01.2016 – 31.12.2016
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 01.01.2016 – 31.12.2016
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 01.01.2016 – 31.12.2016
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil
- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov od 01.01.2016 – 31.12.2016
- Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ